

**ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจ
ในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์**

**การค้นคว้าอิสระ
ของ
คมเดช มะลิชัย**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**COST OF LIVING AND DEBT PROBLEMS OF POLICE OFFICERS IN
KRASANG POLICE STATION, BURIRAM PROVINCE**

Komdach Malilai

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration Program in Public Administration**

November 2013

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระของ
ร.ต.ค.คมเดช มะดิษฐ์ เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะนันท)

ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....กรรมการ

(ดร. ผดุงชาติ ยั้งดี)

ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย ปะติตั้งใจ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ เสนารัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเกียรติ ณะอองทอง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเรื่อง	ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์		
ชื่อผู้วิจัย	คมเดช มะลิถัย		
ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.ผดุงชาติ ยังดี	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2556

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านรายรับ ปัญหาด้านรายจ่าย ปัญหาด้านหนี้ในระบบ และปัญหาด้านหนี้นอกระบบ กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 63 นาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบคำถามปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8196 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาค่าครองชีพ และหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรายรับ และด้านรายจ่าย อยู่ในระดับมาก ส่วนนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ ด้านรายจ่าย ด้านรายรับ ด้านหนี้ในระบบ และด้านหนี้นอกระบบ ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ รองลงมา คือ ควรดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและประหยัด ออกออม และต้องการให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและผ่อนชำระในระยะยาว ตามลำดับ

TITLE Cost of Living and Debt Problems of Police Officers in Krasang Police Station, Buriram Province

AUTHOR Komdach Malilai

INDEPENDENT STUDY ADVISORS

Associate Professor Prajan Kanawan	Major Advisor
Dr. Phadungchat Youngdee	Co-advisor

DEGREE Master of Public Administration **MAJOR** Public Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University **YEAR** 2013

ABSTRACT

The objective of this research was to study the cost of living and debt problems of police officers in Krasang Police Station, Buriram Province in 4 aspects: revenue problem, expenditure problem, system debt problem, and non-system debt problem, respectively. The subjects were all 63 police officers. The instrument used for collecting the data was a 3-part questionnaire including check list, 5-rating scale, and open-ended form with its reliability at 0.8196. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. The results were as follows:

1. The cost of living and debt problems of police officers in Krasang Police Station, Buriram Province as a whole were at high levels. When considering at each aspect, it was found that the expenditure problem and revenue problem were at high levels while the system debt problem and non-system debt problem were at moderate levels. The problems ranked from the highest to lowest mean scores were expenditure problem, revenue problem, system debt problem, and the non-system debt problem, respectively.
2. The additional suggestions and opinions about the cost of living and debt problems of police officers in Krasang Police Station, Buriram Province were that the police officers do need the Royal Thai Police increase more salary, allowance, and welfare appropriating with the cost of living, followed by they should run their live according to the sufficiency economy, and they also need the superiors seek for the low interests loan sources with the long-term payment, respectively.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความอนุเคราะห์ จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวัน ประธานคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ และ ดร.ผดุงชาติ ยงค์ คณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยและ ประสานงานในการจัดทำ การค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวมินทร์ ประธานันท์ ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายกิจการต่างประเทศ และวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ น้อย สุปิงคลัก ข้าราชการบำนาญ อดีตรองนายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมือง บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ และพันตำรวจเอกชาญชัย พงษ์พิชิตกุล ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรกระสัง ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขอขอบพระคุณข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง ที่ให้การสนับสนุนตอบ แบบสอบถาม คุณพ่อ คุณแม่ ภรรยาญาติพี่น้อง และเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากการทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็น เครื่องบูชาพระคุณแด่บิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอน สติปัญญา ความรู้ วิชาชีพ ตลอดจนชี้นำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

คมเดช มะลิวัลย์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพประกอบ	ต
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ทฤษฎีเกี่ยวกับค่าตอบแทน.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าสู่ภาวะหนี้สิน.....	10
หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับขวัญกำลังใจ.....	17
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.....	23
แนวคิดทฤษฎีแนวทางแก้ไขปัญหาและแนวปฏิบัติพื้นฐานในการแก้ไขปัญหา.....	35
บริบทของสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 70
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	70
วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	71
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	74
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	74
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	75
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	82
ผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	83
ผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในงานวิจัย.....	87

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	89
ผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	91
ผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	98
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	100

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม รายรับ รายจ่าย หนี้ในระบบ หนี้นอกระบบ และแหล่งเงินกู้ยืม.....	58
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ ตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	63
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ ตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านรายรับ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	64
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ ตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านรายจ่าย โดยภาพรวมและรายข้อ.....	65
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ ตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหนี้ในระบบ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	66
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ ตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหนี้นอกระบบ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	67
4.8 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ.....	68

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 โครงสร้างบริหารงานสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์.....	41
2.2 โครงสร้างหน่วยงานสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์.....	42

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชีพข้าราชการนั้นเป็นค่านิยมที่คนในสังคมไทยส่วนใหญ่มักจะปลูกฝังให้ลูกหลานเข้ารับราชการ เนื่องจากอาชีพข้าราชการเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับในสังคมว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีศักดิ์ศรี เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงมีสวัสดิการให้ถึงครอบครัว พ่อแม่ มีหลักประกันตลอดชีวิตการทำงานและเมื่อครบเกษียณอายุราชการไปแล้วยังได้รับประโยชน์ตอบแทนจากเงินบำเหน็จ หรือบำนาญอีกจนกว่าจะเสียชีวิต ดังนั้นจึงมีคนจำนวนมากคืนรนชวนขวยพยายามที่จะเข้าทำงานในระบบราชการ ข้าราชการในประเทศไทยแบ่งชั้นเป็นหลายตำแหน่งหลายระดับแตกต่างกันไปตามส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรมที่ข้าราชการนั้นสังกัดอยู่ ตำรวจคือข้าราชการกลุ่มหนึ่งในจำนวนนั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เดิมชื่อกรมตำรวจได้เปลี่ยนมาเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ.2541 เป็นส่วนราชการหนึ่งของระบบราชการไทยซึ่งขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 บัญญัติไว้ในมาตรา 4 ข้าราชการตำรวจ หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจาก งบประมาณหมวดเงินเดือนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติและให้หมายความรวมถึง ข้าราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งหรือสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย ในมาตรา 25 ได้แบ่งชั้นข้าราชการตำรวจไว้ 3 ชั้น คือ ชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวนและชั้นพลตำรวจ (เอก อังสนานนท์. 2547 : 12)

ข้าราชการตำรวจจะได้รับเงินเดือนตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน นอกจากเงินเดือนที่ได้รับแล้วข้าราชการตำรวจยังได้รับเงินเดือนประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ตามจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เงินเพิ่มพิเศษรายเดือน เงินเพิ่มอื่น หรือเงินช่วยเหลือตามคณะรัฐมนตรีกำหนด อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจนั้นแบ่งเป็น 13 ระดับ โดยแบ่งตามชั้นยศ ตั้งแต่พลตำรวจสำรองจนถึงชั้นยศพลตำรวจเอก สำหรับข้าราชการตำรวจชั้นประทวนซึ่งมี 5 ชั้นยศ ชั้นยศตั้งแต่สิบตำรวจตรี ถึงดาบตำรวจนั้นได้รับอัตราเงินเดือน ดังนี้ ยศสิบตำรวจตรี สิบตำรวจโท สิบตำรวจเอกและจ่าสิบตำรวจได้รับเงินระดับ ป.1 ยศจ่าสิบตำรวจอัตราเงินเดือนจ่าสิบตำรวจ (พิเศษ) ได้รับเงินเดือนระดับ ป.2 และยศดาบตำรวจได้รับเงินเดือนระดับ ป.3 ถึง ส.3 นอกจากนี้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยังได้รับเงินประจำตำแหน่งตามลักษณะงานที่ตนได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกด้วย สำหรับ

ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรซึ่งมี 9 ชั้นยศ ชั้นยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรี ถึงร้อยตำรวจเอกนั้นได้รับ อัตรารับเงินเดือนระดับ ส.1 ถึง ส.3 ยศพันตำรวจตรี ได้รับเงินเดือนระดับ ส.2 ถึง ส.3 ยศพันตำรวจโท ได้รับ เงินเดือนระดับ ส.3 ถึง ส.4 ยศพันตำรวจเอกได้รับเงินเดือนระดับ ส.4 ถึง ส.5 ยศพันตำรวจเอก (พิเศษ) ได้รับเงินเดือนระดับ ส.5 ถึง ส.6 ยศพลตำรวจตรี ได้รับเงินเดือนระดับ ส.6 ยศพลตำรวจโท ได้รับเงินเดือนระดับ ส.7 ยศพลตำรวจเอก ได้รับเงินเดือน ระดับ ส.8 และ ยศพลตำรวจเอก ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้รับเงินเดือนระดับ ส.9 นอกจากนี้ข้าราชการตำรวจชั้น สัญญาบัตรยังได้รับเงินประจำตำแหน่งตามลักษณะงานที่ตนได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกด้วย (สันต์ ศรุตานนท์. 2544 : 2)

ปัจจุบันรายได้หรือค่าตอบแทนของข้าราชการตำรวจอยู่ในระดับต่ำ ทำให้เกิดความเดือดร้อนเรื่องค่าครองชีพซึ่งสูงขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนั้น ยังมีค่าใช้จ่ายพิเศษที่เรียกว่า “ภาษีสังคม” เช่น ค่ารับรองทั้งผู้บังคับบัญชา ญาติ ตลอดจนมิตรสหาย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงานบุญงานกุศล ค่าใช้จ่าย ภาษีสังคมเหล่านี้ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินที่แน่นอนแต่เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยง (ชวลิต คชหิรัญ. 2541 : 1-2) ได้เมื่อรายรับ เงินเดือน ค่าตอบแทนไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ บางครั้งต้องกู้ยืม เงินมาเพื่อแก้ปัญหา จึงทำให้มีปัญหาเรื่องภาระหนี้สินมากเกินความจำเป็น ซึ่งเกิดจากพื้นฐานของชั้น เงินเดือน ภาวะเศรษฐกิจประสบปัญหาตกต่ำ ค่าครองชีพสูงและผลตอบแทนอื่นของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติมีน้อยเกินไป ประกอบข้าราชการตำรวจต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวทั้ง บุตร ธิดา บิดา มารดาของตัวเองและคู่สมรสเป็นต้น การได้รับความช่วยเหลือด้านสวัสดิการด้านอื่นๆ จากทาง ราชการยังขาดความเหมาะสม เช่น ที่อยู่อาศัย อารูหะปิ่น ยานพาหนะในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นของ ทางราชการก็ไม่เพียงพอ แม้ทางราชการพยายามจัดหาแหล่งเงินกู้ภายใน คือสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ ข้าราชการตำรวจเป็นสมาชิกอยู่ ซึ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่สูงนักให้ก็ตาม แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อ ความต้องการทำให้ข้าราชการตำรวจ ต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในระบบ เช่น กู้จากธนาคาร พาณิชย์ จากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และแหล่งเงินกู้นอกระบบจากแหล่งต่างๆ (สุทธิศักดิ์ มีฉลาด. 2547 : 7)

นอกจากนั้น การเบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยง ค่าตอบแทน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจล่าช้าทำให้เกิดความ เสื่อมถอยในด้านกำลังใจของตำรวจ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ จากผลการวิจัยของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ผ่านมาทำให้ทราบว่าความต้องการใน สวัสดิการและค่าตอบแทนของข้าราชการตำรวจนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเหล่านั้น เจ้าหน้าที่ ที่มีค่าตอบแทนได้รับสวัสดิการที่ เพียงพอจะมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่า (ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2554: 17) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พงษ์สวัสดิ์ จำรัสประเสริฐ (2537 : 12 – 15; อ้างถึงใน ถวัลย์ สุกรณ์ภรณ์. 2546 : 1) พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพึง

พอใจ ของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองกำกับการอำนวยการกองบังคับการตำรวจภูธร 6 ก่อนและหลัง การปรับปรุงโครงสร้าง กรมตำรวจ คือ เงินเดือนข้าราชการ และสวัสดิการ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้ ข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวน ประสบปัญหาค่าครองชีพและหนี้สิน เป็นจำนวนมาก

สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นสถานีตำรวจระดับอำเภอที่มีสภาพปัญหาอยู่ หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความประพฤติ การปฏิบัติหน้าที่ คุณธรรมจริยธรรมและปัญหาครอบครัว แต่ปัญหาที่สำคัญคือปัญหาเกี่ยวกับค่าครองชีพ ปัญหาด้านรายรับที่ไม่เพียงพอกับรายจ่ายทำให้เกิด ปัญหาหนี้สินตามมาและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากรายงานประจำปีสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัด บุรีรัมย์ ประจำปี พ.ศ.2554 จำนวนข้าราชการตำรวจที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ทั้งหมด 2,836 คน ปรากฏ ว่าเป็นหนี้สหกรณ์ จำนวน 2,316 คน คิดเป็นร้อยละ 81.66 รวมจำนวนเงินที่สมาชิกกู้ 1,108,777,939.00 บาท เฉลี่ยรายละ 478,746.95 บาท (สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์. 2554 : 3-4) ยังไม่รวมถึงหนี้นอกระบบหรือหนี้ที่กู้ยืมจากบุคคลภายนอกอีกจำนวนมาก เป็นหนี้สิน อันเกิดจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากทางราชการ ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ ในปัจจุบัน

จากความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการตำรวจ คนหนึ่งในสถานีตำรวจแห่งนี้มีความสนใจ ที่จะศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ ตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง ซึ่งผลของการวิจัยจะนำไปใช้เป็นสารสนเทศให้ผู้มีอำนาจ หรือผู้เกี่ยวข้องและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อได้กำหนดนโยบายแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นเพื่อความ อยู่ดีกินดีมีขวัญกำลังใจของข้าราชการตำรวจต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธร กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานี ตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปแก้ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจใน สังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ และสถานีตำรวจอื่นๆ

ขอบเขตของวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน ผู้วิจัยได้บูรณาการจากแนวคิดของ ส. สนิช. (2538 : 41; อ้างถึงใน สามารถ เต้จะวงศ์. 2545 : 10) คือ

- 1.1 ปัญหาด้านรายรับ
- 1.2 ปัญหาด้านรายจ่าย
- 1.3 ปัญหาด้านหนี้ในระบบ
- 1.4 ปัญหาด้านหนี้นอกระบบ

2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 63 นาย

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้เข้าใจความหมายศัพท์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงให้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. **ปัญหา** หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค ข้อขัดข้องและข้อจำกัดในการดำรงชีพของมนุษย์ในด้านต่างๆ ทั้งด้านการทำงานประกอบอาชีพ ด้านการติดต่อสื่อสารและด้านการดำเนินชีวิต
2. **ค่าครองชีพและหนี้สิน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพของข้าราชการตำรวจทั้งค่าอุปโภค และหนี้สิน คือ เงินสดหรือสิ่งของซึ่งสามารถประเมินราคาเป็นเงิน ซึ่งข้าราชการตำรวจกู้ยืมจากสถาบันการเงินหรือบุคคลอื่น ซึ่งจะต้องใช้คืน
3. **ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สิน** หมายถึง อุปสรรคในการดำรงชีพ ซึ่งเกิดจากหนี้สินจนทำให้รายจ่ายสูงกว่ารายได้ ซึ่งทำให้เกิดความเดือนร้อนในการครองชีพ และมีภาระที่ต้องชำระหนี้เงินกู้ มีผลทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายหรือหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ได้

อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลกระทบต่อการใช้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม และรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งมีพื้นฐานจากปัญหาใน 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ปัญหาด้านรายรับ หมายถึง สภาพการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าบ้าน ค่าช่วยเหลือบุตร ค่าตอบแทนและสวัสดิการซึ่งข้าราชการตำรวจสามารถเบิกได้ตามที่ทางราชการกำหนดยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ

3.2 ปัญหาด้านรายจ่าย หมายถึง สภาพการที่ข้าราชการตำรวจต้องใช้จ่ายในด้านต่างๆ ทั้งค่าที่พัก ค่าผ่อนชำระงวด ค่าระหนี้สหกรณ์ตำรวจ ค่าระหนี้เงินกู้ทั้งในระบบ และนอกระบบ รวมถึงค่าอุปโภค บริโภค ได้แก่ ค่าอาหาร ค่ายารักษาโรค ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

3.3 ปัญหาด้านหนี้สินในระบบ หมายถึง ภาระหนี้สินที่ข้าราชการตำรวจกู้ยืมและต้องชำระคืนให้กับเจ้าหนี้ประเภทสถาบันการเงิน ประเภทธนาคารหรือสถาบันการเงินขององค์กรหน่วยงาน

3.4 ปัญหาด้านหนี้นอกระบบ หมายถึง ภาระหนี้สินที่ข้าราชการตำรวจกู้ยืมและต้องชำระคืนให้กับเจ้าหนี้ไม่ใช่สถาบันการเงินหรือเจ้าหนี้ในระบบชุมชน

4. ข้าราชการตำรวจ หมายถึง ข้าราชการตำรวจที่มียศสิบตำรวจตรี จนถึงพันตำรวจเอก ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

5. สถานีตำรวจภูธร หมายถึง สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำมากล่าวเพื่อกำหนดกรอบในการวิจัยดังนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับค่าตอบแทน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าสู่สถานะหนี้สิน
3. หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับขวัญกำลังใจ
4. แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
5. แนวคิดทฤษฎีการแก้ปัญหาและแนวปฏิบัติพื้นฐานในการแก้ปัญหา
6. บริบทของสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับค่าตอบแทน

ทฤษฎีค่าจ้างหรือทฤษฎีที่เกี่ยวกับค่าตอบแทนที่ดีนั้นจะต้องมีลักษณะดังนี้ คือ เป็นที่ยอมรับของนายจ้าง ลูกจ้างและสาธารณชน เป็นทฤษฎีที่ยืนอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงและมีระบบ มีความยืดหยุ่นพอเพียงที่จะรับกับวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงได้และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในองค์กร และส่งเสริมความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในทางปฏิบัติไม่มีทฤษฎีใดที่ฝ่ายจัดการและลูกจ้างยอมรับได้เต็มสมบูรณ์ บางทฤษฎีก็ถูกกล่าวอ้างว่าเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารจัดการ บางทฤษฎีก็เป็นเพียงข้อมูลสมมุติฐานไม่สามารถปฏิบัติได้จริง อย่างไรก็ตาม ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีค่าตอบแทนก็จะเป็นพื้นฐานในการให้แนวคิดกับการจ่ายค่าตอบแทนสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาได้เป็นอย่างดีทฤษฎีเกี่ยวกับค่าตอบแทนค่าจ้างนั้น แบ่งตามลำดับวิวัฒนาการดังนี้

ทฤษฎีค่าจ้างที่ยุติธรรม (The Just Price Wage)

ค่าจ้างที่ยุติธรรม หรือ Just Wage คือค่าจ้างที่ทำให้บุคคลสามารถดำรงชีพได้อย่างเหมาะสมกับสถานะตำแหน่งในการทำงาน นั่นคือ ถ้าเขามีตำแหน่งสูงขึ้น ค่าจ้างก็ควรสูง จึงมีผู้ให้แนวคิดและทฤษฎีไว้ ดังนี้

รวงทอง ชัยประสพ และพุลสิน ศรีสุวรรณ (ม.ป.ป.) ความยุติธรรมในทางสังคม ทฤษฎีนี้มองความเป็นธรรมในวงกว้าง กล่าวคือ ถือว่าเมื่อสังคมได้รับประโยชน์จากแรงงานในการ

ผลิต ดังนั้น สังคมจึงต้องตอบแทนให้ได้คนงานสามารถดำรงชีพอยู่ได้ ทั้งนี้โดยยึดถือค่าจ้างที่จะช่วยให้ดำรงชีพอยู่ได้ ควรต้องเป็นค่าจ้างที่ทำให้ครอบครัวซึ่งมีบุตร 2 คน สามารถมีมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ จำนวนหนึ่งที่พอเพียง

กึ่งพร ทองใบ (2545 : 9) ค่าจ้างค่าตอบแทน หมายถึง รางวัลตอบแทนทั้งหมดที่ได้รับ โดยการแลกเปลี่ยนกับการทำงานซึ่งประกอบด้วย ค่าจ้าง เงินเดือน โบนัส หรือรางวัลเหมาจ่ายและผลประโยชน์อื่นๆ หรือหมายถึง ทุกรูปแบบของผลตอบแทนด้านการเงิน บริการหรือผลประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความสัมพันธ์ในการจ้างงาน และเป็นค่าใช้จ่ายที่องค์กรจ่ายให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายนี้อาจจ่ายเป็นรูปตัวเงิน หรือมิใช่ตัวเงินก็ได้เพื่อตอบแทนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบจูงใจให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน และเสริมสร้างฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวผู้ปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ทฤษฎีค่าจ้างนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสียทั้งสองด้าน ได้แก่

ข้อดี

1. เป็นการประกันการทำงาน ของช่างฝีมือว่าจะยังคงทำงานต่อไปได้โดยไม่ต้องกังวลกับภาระด้านเศรษฐกิจ ทำให้สามารถผลิตงานใหม่ ๆ และถ่ายทอดฝีมือต่อไป
2. เป็นการให้ความสำคัญแก่ปัจจัยมนุษย์ ซึ่งแตกต่างกับปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ซึ่งแนวคิดนี้มีอิทธิพลต่อทฤษฎีค่าจ้างยุคปัจจุบัน

ข้อเสีย

1. ค่าตอบแทนจะถูกจำกัดโดยสถานะตำแหน่งงาน
 2. ขัดแย้งกับหลักเศรษฐศาสตร์ที่ค่าจ้างจะต้องสัมพันธ์กับการผลิตโดยตรง
 3. ปัจจัยที่อ้างอิงมีน้อยเกินไปและเลื่อนลอย
 4. มาตรฐานที่ยอมรับกันว่ายุติธรรมก็ยังไม่เป็นที่กระจ่างชัด และเป็นที่ได้แย้งกันเสมอ
- นักทฤษฎีสสมัยใหม่ซึ่งว่าค่าจ้างที่ยุติธรรมจำต้องมีคุณสมบัติของความยุติธรรม 2 ประการ คือ
1. ความยุติธรรมในประเด็นค่าตอบแทน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นั่นคือ นอกจากจะเป็นการแลกเปลี่ยนที่เป็นธรรม (Exchange Justice) คือขณะที่ลูกจ้างให้แรงงานและบริการที่เป็นผลิตผลมีมูลค่าและราคา ค่าตอบแทนกลับเป็นการแลกเปลี่ยนการได้อัตราราคาตลาดและเงื่อนไขการแข่งขันอย่างสมบูรณ์
 2. ความยุติธรรมในประเด็นทางสังคม (Social Distributive Justice) ถือว่าสังคมต้องตอบแทนแรงงานที่คนงานอุทิศให้โดยให้คนงานครองชีพอยู่ได้ และค่าจ้างที่จะดำรงชีพอยู่ได้ (Living) นั้น อย่างน้อยควรเป็นค่าจ้างที่ครอบครัวธรรมดา (สามี ภรรยา และบุตร 2 คน) สามารถ

อยู่ได้ตามมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ (Living Wage) นี้จะไม่เท่ากันในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับสถานะเศรษฐกิจและเงื่อนไขของประเทศนั้นๆ

แนวคิดเรื่องค่าจ้างที่ยุติธรรมนี้ยังมีอิทธิพลอยู่บ้างในปัจจุบันเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายแล้วการปฏิบัติเกี่ยวกับค่าจ้างโดยรัฐบาล เช่น ในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของแรงงานตามกฎหมาย เป็นต้น

ทฤษฎีค่าจ้างพอประทังชีพ (The Subsistence Wage Theory)

ในสังคมปัจจุบัน ค่าจ้าง สูงขึ้นแต่แรงงานนิยมนับวันน้อย แต่แสวงหาความสุขสบายทางวัตถุมากขึ้น หรือออมเงินเพิ่มมากขึ้น และ ในกรณีที่คนงานเพิ่มขึ้นความต้องการบริโภคในสินค้าก็จะสูงขึ้นทำให้การผลิตขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ค่าจ้างอาจจะไม่ต่ำลง นอกจากนี้การกำหนดอัตราค่าจ้างว่าอัตราใดเป็นอัตราที่อยู่ในระดับจำเป็นต่อการครองชีพ ก็เป็นไปได้ยาก เนื่องจากระดับการครองชีพนั้นแตกต่างกันตามท้องที่ และเวลาสิ่งของที่ไม่จำเป็นในช่วงเวลาหนึ่ง อาจกลายเป็นของที่จำเป็นในช่วงอีกช่วงเวลาหนึ่งก็ได้

สุภาพร พิศาลบุตร และคณะ (2548 : 13) การบริหารค่าจ้างหรือค่าตอบแทน เป็นเรื่องที่ละเอียดและซับซ้อนส่วนหนึ่งเนื่องจากองค์การหรือฝ่ายจัดการมีวัตถุประสงค์ที่ใช้ค่าตอบแทนเป็นเครื่องมือทางการบริการ โดยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างในที่พึงพอใจร่วมกันในระดับหนึ่งโดยนายจ้างมักต้องการให้ความสัมพันธ์ในด้านความร่วมมือในอันที่จะกระตุ้นให้ลูกจ้างทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การดังนี้

1. เพื่อจูงใจให้ลูกจ้างปฏิบัติงานเต็มความสามารถเป็นที่ทราบกันว่า โดยปกติแล้วมีลูกจ้างคนที่จะเต็มความสามารถและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ นายจ้างจำเป็นต้องหาวิธีชักจูงและให้กำลังใจแก่ลูกจ้างในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเขาอย่างเต็มความสามารถและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเขาด้วย เมื่อใดที่ค่าจ้างสูงขึ้นกว่าอัตราค่าจ้างพอประทังชีพ แรงงานก็จะสุขสบายขึ้น มีอาหารที่ดี มีอัตราการเกิดที่สูงขึ้น ทำให้ในที่สุดระยะยาวแรงงานในตลาดก็มากขึ้น ก็จะทำให้ค่าจ้างค่อย ๆ ลดระดับลงมา

2. เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการว่าจ้างการใช้ประโยชน์และการเลื่อนขั้นในการบริหาร ค่าตอบแทนจะมีขั้นตอนเกี่ยวกับการวิเคราะห์งาน การประเมินค่างานและมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ใช้สำหรับวัดผลการปฏิบัติงาน ขั้นตอนดังกล่าวนี้จะเป็นฐานสำหรับการพิจารณาว่าจ้างลูกจ้างเข้ามาปฏิบัติงานให้แก่องค์การ และเป็นสิ่งที่สื่อสารให้ลูกจ้างเข้าใจถึงหน้าที่ของตนเองเพื่อปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์แก่กิจการรวมทั้งเป็นฐานสำหรับการพิจารณาเลื่อนขั้นตำแหน่งและค่าตอบแทนสำหรับผู้ปฏิบัติงานดี

3. แรงงานก็เหมือนสินค้าอื่นที่ซื้อขายกันมีทั้งราคาธรรมชาติ และราคาตลาด ราคาธรรมชาตินั้นจะสูงหรือต่ำตามราคาของสิ่งของจำเป็นการครองชีพ ส่วนราคาตลาดของแรงงานเป็นราคาที่จ่ายให้แก่แรงงานจริง ๆ ขึ้นอยู่กับการเสนอซื้อ และการเสนอขาย ของแรงงานในขณะนั้น ๆ ซึ่งอาจจะไม่เท่ากับราคาธรรมชาติก็ได้ อัตราการเกิดจำเป็นต้องปรับให้ราคาตลาดและราคาธรรมชาติเข้ามาหากันเสมอ

ทฤษฎีค่าจ้างพอประทังชีพนี้มีข้อบกพร่องซึ่งพบได้ชัดเจนก็คือ สมมุติฐานที่เสนอว่าค่าจ้างสัมพันธ์กับอัตราการเกิดนั้น ซึ่งหมายความว่าเมื่อคนงานได้รับค่าจ้างสูงขึ้น ความเป็นอยู่ดีขึ้นครอบครัวจะขยายมากขึ้นนั้นไม่เป็นความจริง ในสังคมปัจจุบันค่าจ้างสูงขึ้นแต่แรงงานนิยมมีบุตรน้อยแต่แสวงหาความสุขสบายทางวัตถุมากขึ้น หรือออมเงินเพิ่มขึ้น และในการที่คนงานเพิ่มขึ้นความต้องการบริโภคในสินค้าก็จะสูงขึ้นทำให้การผลิตขยายตัวเพิ่มขึ้น ค่าจ้างอาจจะไม่ต่ำลง นอกจากนี้การกำหนดอัตราค่าจ้างว่าอัตราใดเป็นอัตราที่อยู่ในระดับจำเป็นต่อการครองชีพก็เป็นไปได้ยากเนื่องจากระดับการครองชีพนั้นแตกต่างกันตามท้องที่และเวลา สิ่งของที่ไม่จำเป็นในช่วงเวลาหนึ่งอาจกลายเป็นของที่จำเป็นในอีกช่วงเวลาหนึ่งก็ได้

ทฤษฎีกองทุนค่าจ้าง (Wages Fund Theory)

ทฤษฎีกองทุนค่าจ้างเป็นทฤษฎีค่าจ้างในยุคเดิม ซึ่งในยุคนั้นอุตสาหกรรมได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น อีกทั้งมีระบบโรงงานเข้ามาแทนที่ช่างฝีมือแรงงานไร้ฝีมือจำนวนมาก รวมถึงผู้หญิง และเด็กได้เข้ามาอยู่ในโรงงาน การกำหนดค่าจ้างที่ยุติธรรมแบบเดิมทำได้ยาก ดังนั้นจึงมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2545 : 9) กล่าวว่า การบริหารค่าจ้างเฉพาะค่าตอบแทนแทนการเงินจะแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. ค่าตอบแทนหลัก ได้แก่ ค่าจ้างหรือเงินเดือน องค์การส่วนใหญ่จ่ายค่าตอบแทนหลักโดยคิดเป็นชั่วโมงหรือเงินเดือน ซึ่งดูจากลักษณะงาน ค่าตอบแทนหลักที่คิดเป็นชั่วโมงจะดูจากการที่สามารถคำนวณเป็นเวลาได้โดยตรง ส่วนค่าตอบแทนหลักที่เป็นเงินเดือนจะดูช่วงเวลาที่ยาวกว่าคนที่ได้รับเงินเดือนจะมีสถานภาพสูงกว่าคนได้รับค่าจ้าง บางองค์การจึงใช้วิธีเปลี่ยนมาจ่ายเงินเดือนให้คนงาน เพื่อสร้างความรู้สึกรักภักดีและความผูกพันต่อองค์การ แต่ก็ยังจ่ายค่าล่วงเวลาให้ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

2. ค่าตอบแทนผันแปร หรือค่าตอบแทนจูงใจ เป็นค่าจ้างที่เป็นตัวเงินโดยตรงอีกประการหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลงานของแต่ละคนโดยตรง ส่วนใหญ่ได้แก่ โบนัสและค่าจ้างต่างๆ

3. ผลประโยชน์เกื้อกูล เป็นค่าตอบแทนทางอ้อมที่พนักงานได้รับจากสิ่งที่สามารถจับต้องได้ เช่น การประกันสุขภาพ การจ่ายเงินให้ในวันลาหยุด หรือบำนาญตอนเกษียณ ซึ่งเป็นค่าตอบแทนที่ให้ฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์กร บางครั้งเรียกว่า ค่าตอบแทนเสริม

ดังนั้นค่าจ้างซึ่งเท่ากับจำนวนเงินในกองทุนค่าจ้างหารด้วยจำนวนแรงงานที่จ้างตั้งนั้น ค่าจ้างสูงขึ้นก็ต่อเมื่อมีการลดคนทำงานหรือเพิ่มขนาดกองทุน ทฤษฎีกองทุนค่าจ้างนี้ไม่เป็นที่ยอมรับเช่นกัน ไม่มีการกำหนดกองทุนค่าจ้างไว้ล่วงหน้าก่อนการจ้างแรงงาน เงินในส่วนที่จะจ่ายค่าจ้างอันมิใช่จำนวนคงที่ และ ทฤษฎีไม่ได้อธิบายว่านายจ้างใช้หลักเกณฑ์ใดในการกำหนดจำนวนการจ้างงาน นอกจากนี้แล้ว ทฤษฎีนี้ก็ถือว่าค่าจ้างนายจ้างจะได้ทำกันทุกคนโดยไม่ได้คำนึงถึงประสิทธิภาพ การทำงาน ความยากง่ายของงาน ซึ่งผิดหลักความจริงด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการเข้าสู่ภาวะหนี้สิน

หนี้สิน (Liabilities) หมายถึง ภาระผูกพันตามกฎหมายของกิจการที่มีต่อบุคคลอื่นอาจเกิดจาก การประกอบธุรกิจทางการค้า การกู้ยืมเงินหรือการใช้บริการเป็นเงินเชื่อ ตั้งแต่ในอดีตหรือในปัจจุบัน และ กิจการนั้นๆจะต้องชำระหนี้สินให้หมดไปในอนาคตด้วยเงินสด สินทรัพย์อื่น หรือการให้บริการ ภายในเวลาที่ตกลงกัน ซึ่งนักวิชาการได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับการเข้าสู่ภาวะหนี้สิน และแนวทางการแก้ปัญหาหนี้สินไว้ ดังนี้

ศ. สนิธ (2538 : 41 ; อ้างถึงใน สามารต เต้จะวงค์. 2545 : 22) ได้กล่าวว่า มีสิ่งนำคิดหลายประการเกี่ยวกับการเป็นหนี้สิน ซึ่งสรุปประเด็นดังนี้

1. หนี้สินไม่ใช่สิ่งเลวร้าย การกู้ยืม คือ การเอารายได้ในอนาคตมาใช้ในปัจจุบัน เมื่อพูดถึงหนี้สินไม่มีใครอยากมีหนี้สินแน่ เพราะการเป็นหนี้ก่อให้เกิดทุกข์ การเป็นหนี้หรือการมีหนี้สินไม่ใช่เรื่องเสียหายเลวร้ายอะไร เพราะการกู้ยืมคือการเอาเงินในอนาคตมาใช้ในปัจจุบัน ประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดทุกข์จึงมิใช่อยู่ที่การเป็นหนี้แต่อยู่ที่ความสามารถในการชำระหนี้ต่างหาก ความรู้สึกเป็นทุกข์จากเป็นหนี้จะเกิดเมื่อผู้กู้หรือลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือชำระหนี้ได้อย่างผิดเคื่องเต็มทีและกระทบต่อการเป็นอยู่ในครอบครัว เมื่อนำรายได้ที่เหลือจากหักผ่อนชำระหนี้รายเดือนไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายทำให้ต้องกู้ยืมเพื่อมาใช้จ่ายเพราะรายได้ชักหน้าไม่ถึงหลังหรือที่เรียกว่าไม่ชนเดือน

2. เหตุผลการก่อหนี้ การก่อหนี้ควรกระทำเมื่อมีความจำเป็น แม้ว่าการก่อหนี้จะไม่ใช่อะไรที่เสียหาย แต่ก่อนที่จะก่อหนี้ควรพิจารณาว่ากู้ยืมเพื่อซื้ออะไร มีความจำเป็นเพียงใดหรือไม่ ถ้าเป็นการกู้ยืมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยหรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยหรือซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือที่ประกอบอาชีพเสริม ก็นับว่าเป็นสิ่งที่สมควรกระทำเพราะนับว่าเป็นการลงทุน แต่ถ้าเป็นการกู้ยืมเพื่อ

การบริโภคที่ไม่จำเป็นเช่น ท่องเที่ยว จัดงานเลี้ยงหรูหรา ซื้อเครื่องเล่นเพื่อการบันเทิง ซื้อพาหนะ ที่เกินความจำเป็น ซื้อเครื่องใช้ในบ้านตามแฟชั่นนิยมหรือเล่นการพนัน เหล่านี้เป็นต้นล้วนเป็นการกู้ยืมที่ไม่จำเป็นทั้งสิ้น

3. ความสามารถในการชำระหนี้ ประมาณความสามารถในการชำระหนี้ก่อนกู้ยืม การไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุน ธนาคารหรือบริษัทเงินทุนที่ให้กู้จะมีพนักงานวิเคราะห์ความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ของผู้กู้ว่าในวงเงินที่ผู้กู้ต้องการนั้นผู้กู้สามารถผ่อนชำระได้หรือไม่ ถ้าได้ในอัตราเดือนละเท่าไร ระยะเวลาที่ปี โดยสามารถผ่อนชำระจากรายได้ที่แน่นอน เพราะฉะนั้นการผ่อนชำระกับธนาคารจึงไม่สร้างความเดือดร้อนมากนัก ในทางกลับกันถ้าผู้กู้ไปกู้ยืมจากบุคคลภายนอกหรือที่ไม่ใช่สถาบันการเงินผู้ให้อาจจะให้กู้เกินขีดความสามารถในการชำระหนี้และคิดอัตราดอกเบี้ยสูง การกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอกหรือที่ไม่ใช่สถาบันการเงินจึงเป็นการสร้างภาระหนี้สินอย่างหนักให้แก่ลูกหนี้

4. การเลือกแหล่งเงินกู้ ควรเลือกแหล่งเงินกู้ที่คิดอัตราดอกเบี้ยต่ำและมีเงื่อนไขผ่อนปรนและควรกู้ยืมจากสถาบันการเงินเท่านั้นหรือที่เรียกว่าเงินกู้ในระบบ แม้ว่าข้อกำหนดเงื่อนไขในการกู้ยืม มีขั้นตอนในการกู้ยืมรวมถึงค่าใช้จ่ายสำหรับการกู้ยืมมาก แต่ดอกเบี้ยเงินกู้ของสถาบันการเงินก็ต่ำกว่าแหล่งเงินกู้ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินหรือแหล่งเงินกู้นอกระบบ นอกจากนี้การกู้ยืมจากสถาบันการเงินยังมีเงื่อนไขเวลาที่ยังพอยืดหยุ่นได้บ้างเมื่อชำระหนี้ไม่ตรงกำหนด

5. การไม่เป็นหนี้ดีที่สุด ชีวิตจะไม่ถูกบีบคั้นโดยไม่จำเป็น แม้ว่าการก่อหนี้อาจเพราะความจำเป็น เช่น กู้ซื้อบ้านที่อยู่อาศัยหรือมาลงทุนทำกิจการส่วนตัวก็ตาม แต่ก็หนีไม่พ้นความรู้สึกว่าเป็นภาระในการชำระหนี้เมื่อถึงกำหนดชำระ เพราะการชำระหนี้มันต้องชำระให้ตรงกำหนดเวลาเพื่อรักษาระดับความเชื่อถือหรือเครดิตของผู้กู้ไว้ แม้ว่าจะไม่เดือดร้อนในการชำระหนี้ก็ตาม เพราะฉะนั้นเหนือสิ่งอื่นใดคือการไม่เป็นหนี้ดีที่สุด

กล่าวโดยสรุป การกู้ยืมเงินหรือการใช้บริการเป็นเงินสินเชื่อ ตั้งแต่ในอดีตหรือในปัจจุบัน และกิจการนั้นๆ จะต้องชำระหนี้คืนให้หมดไปในอนาคตด้วยเงินสด สินทรัพย์อื่นๆ หรือการให้บริการ ภายในเวลาที่ตกลงกัน เพราะการเป็นหนี้ก่อให้เกิดทุกข์ การเป็นหนี้หรือการมีหนี้สินไม่ใช่เรื่องเลวร้ายอะไร ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือเพราะการกู้ยืมเงินคือการเอาเงินในอนาคตมาใช้ในปัจจุบันประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดทุกข์จึงมิได้อยู่ที่การเป็นหนี้ แต่อยู่ที่ความสามารถในการชำระหนี้ต่างหาก ความรู้สึก เป็นทุกข์จากการเป็นหนี้ จะเกิดเมื่อผู้กู้หรือลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือชำระได้อย่างฝืดเคืองและมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ในครอบครัว สิ่งเหล่านี้เป็นการกู้ยืมโดยไม่จำเป็นและไม่เกิดประโยชน์

การให้กู้ยืมเงินในระบบและนอกระบบ

การให้กู้ยืมเงินในระบบและนอกระบบ คือ เงินที่ใช้ในระบบตลาดเงินที่มีความถูกต้อง หรือนอกสถาบันการเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย เงินนอกระบบมีความเกี่ยวข้องกับตลาดการเงิน เช่น ตลาดเงิน และตลาดทุน เป็นสถาบันการเงินที่ถูกตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยมีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินในแต่ละประเภท อำนาจความสะดวกและสร้างสมดุลในการเคลื่อนย้ายเงินทุนจากผู้ออม หรือผู้มีเงินเหลือใช้ไปยังผู้ประกอบการที่ต้องการใช้เงินลงทุน ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

เมษิณี หลวงวังโพธิ์ (2547 : 11-12) ได้กล่าวไว้ว่า การให้กู้เงินและสินเชื่อเป็นสินทรัพย์ประเภทหนึ่งทางเศรษฐกิจจึงต้องมีตลาดและผู้ประกอบการเช่นเดียวกับสินค้าประเภทอื่น ดังนั้นจึงต้องกล่าวถึงตลาดการเงินและสถาบันการเงินซึ่งดำเนินธุรกิจสำหรับสินเชื่อ เพราะตลาดการเงินเป็นแหล่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องการใช้เงินทุน โดยมีสถาบันการเงินเป็นกลไกทางการเงิน ซึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการระดมเงินออมทั้งจากภาคเอกชนและภาครัฐบาลมาเป็นทุนแก่ผู้ที่ต้องการเงินทุนทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดา ธุรกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ตลาดการเงินแบ่งประเภทได้เป็น ตลาดทุนและตลาดเงิน ซึ่งแยกออกเป็นตลาดทุนในระบบและตลาดทุนนอกระบบ ตลาดเงินในระบบและตลาดเงินนอกระบบซึ่งเป็นแหล่งเงินกู้ ดังนี้

เงินกู้ในระบบ

เงินกู้ในระบบเป็นระบบตลาดเงินและตลาดทุน โดยสถาบันการเงินที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายเป็นผู้ดำเนินการทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งมีหลายรูปแบบตามประเภทของสถาบันและธุรกิจที่ดำเนินการ มีคำจำกัดความ ดังนี้ (เมษิณี หลวงวังโพธิ์, 2547 : 10)

ตลาดเงินในระบบ หมายถึง แหล่งการเงินที่มีการดำเนินงานโดยสถาบันการเงินต่าง ๆ ภายใต้ตัวบทกฎหมาย ระเบียบกฎเกณฑ์ โดยจะแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทของสถาบัน

สินเชื่อ (Credit) หมายถึง ความเชื่อถือที่ผู้ขายมีต่อผู้ซื้อ และยอมมอบสินค้าและบริการนั้นในวันข้างหน้าตามการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งก่อให้เกิดภาวะการเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามมา ในแง่ของผู้บริโภค สินเชื่อหมายถึง ความสามารถที่จะได้สินค้าหรือบริการในภายหน้า ในแง่ของสถาบันการเงิน สินเชื่อหมายถึง บริการชนิดหนึ่งของ 33 สถาบันการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้หลักแก่สถาบันการเงินและมีความสำคัญที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบธุรกิจของชุมชนเป็นอย่างยิ่งด้วย

การตัดสินใจให้กู้ยืมเงินในระบบ

การตัดสินใจให้การกู้ยืมเงินในระบบ จากนโยบายเศรษฐกิจต่างๆ ไม่ว่าจะป็นนโยบายการคลัง นโยบายการเงิน รวมถึงนโยบายเศรษฐกิจอื่นๆ ของรัฐบาล เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้ลงทุน

จำเป็นต้องพิจารณาควบคู่ไปกับตัวชี้วัดเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ทิศทางและความสอดคล้องของการดำเนินนโยบายการคลังและการเงิน ซึ่งการดำเนินนโยบายทั้งสองควรมีความสอดคล้องกัน และมีทิศทางการดำเนินนโยบายไปในทางเดียวกับวัฏจักรเศรษฐกิจ ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

จุฑารัตน์ โทษาธรรม. (2548 : 35-36) ได้กล่าวไว้ว่า ในสังคมสมัยใหม่ ความสัมพันธ์ในทางเศรษฐกิจของประชาชนอยู่ที่การใช้เงินเป็นเรื่องสำคัญ ส่วนใหญ่ของปัญหาทางเศรษฐกิจก็เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของเงิน หนี้สินส่วนใหญ่ในสังคมที่เจริญแล้ว โดยใช้เงินเช่นการซื้อขาย บริการสินค้าต่างๆ และยังถือเป็นสิทธิ์เรียกร้อง เช่น หุ้น พันธบัตรรัฐบาล และการถือทรัพย์สินในรูปเงินฝาก เป็นต้น ดังนั้น เงินจึงเป็นสิทธิ์เรียกร้องอย่างหนึ่งเหมือนกับทรัพย์สินอื่นๆ ใช้ซื้ออะไรก็ได้เป็นเครื่องมือที่ใช้ให้ความสะดวกที่สุด ในการซื้อขายสินค้าและบริการต่างๆ หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาสินเชื่อ คือ

1. วัตถุประสงค์และนโยบายในการให้สินเชื่อ ถ้าผู้ขอกู้รายใดมีวัตถุประสงค์ไม่ตรง วัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้ก็จะได้แจ้งให้ทราบพร้อมเหตุผลเพื่อไม่ให้เสียเวลาทั้งสองฝ่าย

2. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบกฎหมายต่างๆที่อยู่ในรูปกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา

3. การพิจารณาคำขอสินเชื่อ เบื้องต้นสิ่งที่ผู้ให้สินเชื่อจะพิจารณาก่อน มีดังนี้

3.1 โครงการเสนอขอสินเชื่อ นั้น มีทางบรรลุผลสำเร็จหรือไม่

3.2 วัตถุประสงค์ตรงตามหลักเกณฑ์หรือไม่

3.3 วงเงินกู้กับรายได้คงเหลือเพื่อส่งชำระเป็นสัดส่วนพอเหมาะ

3.4 หลักทรัพย์ประกันการกู้ยืม คู่กับความเสถียรของสินเชื่อหรือไม่

ทั้ง 3 ข้อเป็นพื้นฐานในการพิจารณาครั้งแรก ก่อนที่จะอนุมัติสินเชื่อรายใดก็ตามควรพิจารณาแล้วว่าลูกค้ารายนั้นจะทำให้ธนาคารเสียน้อยที่สุด มีค่าใช้จ่ายในการให้สินเชื่อและการเรียกเก็บหนี้ต่ำสุดด้วย โดยสรุปการพิจารณาหลัก 3Ps นั้นเอง คือ

1. Purpose การพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการขอกู้ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่า วัตถุประสงค์ตรงตามที่ได้แจ้งไว้กับธนาคารหรือไม่ และยังเป็นแนวทางในการกำหนดวงเงินได้เหมาะสม โดยวัตถุประสงค์ในการกู้ อาจแยกได้เป็น

1.1 เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ เช่น ซื้อสินค้าเพิ่มเติม ปรับปรุงกิจการ

1.2 เพื่อลงทุนในสินทรัพย์ถาวร หรือขยายกิจการ เช่น ซ่อมแซมต่อเติมบ้าน

1.3 เพื่อจ่ายชำระหนี้แก่ลูกหนี้รายอื่น

1.4 เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

2. Payment พิจารณาถึงการชำระหนี้คืน ควรพิจารณาถึงแหล่งที่มาของเงินที่ผู้ขอกู้จะนำมาชำระคืนให้แก่ธนาคารฯ ควบคู่ไปกับระยะเวลาที่ธนาคารฯ ได้กำหนดไว้

3. Protection หลักประกันป้องกันการเสี่ยงภัย ในการพิจารณาการให้สินเชื่อ นั้นธนาคารจะพิจารณาถึงหลักประกันในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น กรณีที่ลูกค้านั้นไม่สามารถชำระหนี้คืนแก่ธนาคารได้ตามกำหนด อย่างไรก็ตามหลักประกันยังไม่ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจให้กู้

กล่าวโดยสรุป การตัดสินใจที่ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาถึงข้อมูลที่เกิดขึ้นจึงทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและดีที่สุด สำหรับกระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วยการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเหตุการณ์ในอนาคต การออกแบบการตัดสินใจ รวมทั้งการตัดสินใจเลือกทางเลือกเพื่อให้เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

เงินกู้นอกระบบ

ตลาดการเงินนอกระบบ คือ แหล่งการเงินที่เกิดขึ้นเองตามความจำเป็น ความต้องการของสิ่งแวดล้อม ระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อตกลงต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความพอใจระหว่าง “นายทุน” และ “ลูกค้านั้น” ฉะนั้นจึงยืดหยุ่นตลอดเวลาและไม่เป็นไปตามครรลองของกฎหมายเงินทุนที่เคลื่อนไหวอยู่ในตลาดประเภทนี้มีรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น การให้ยืมธรรมดา การจำนำ เป็นต้น

อาทร เขียมเงินงาม (2544 : 10 -11) กล่าวว่า ลักษณะของตลาดการเงินนอกระบบมี 7 ลักษณะ คือ

1. ไม่มีหน่วยงานใดของทางราชการกำกับหรือควบคุมกิจการโดยตรง แต่ปัจจุบันมีพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินอันเป็นการรื้อถอนประชาชน พ.ศ. 2527 ที่จะชะลอการเติบโตและการเกิดวงแชร์ที่มีลักษณะของการจัดคิวเงิน
2. ธุรกิจในตลาดการเงินนอกระบบ สามารถเปิดดำเนินการได้โดยเสรีราบเท่าที่ผู้กู้ยืมและผู้ลงทุนตกลงกันได้ และไม่เกิดเป็นการฟ้องร้องกัน เช่น วงตั้งบุคคล หรือวงแชร์ธุรกิจมีจำนวนนับไม่ถ้วนและไม่ต้องขออนุญาตจัดตั้ง เพียงแต่อาจมีการจดทะเบียนไว้กับกระทรวงพาณิชย์เพื่อความสะดวกในการใช้ใบทะเบียนการค้าในการติดต่อกับราชการหรือติดต่อธุรกิจเท่านั้น
3. การประกอบธุรกิจในตลาดการเงินนอกระบบ ส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยแต่เป็นที่ทราบกันในวงการผู้เกี่ยวข้อง เช่น การรับจำนำ สังกหริมทรัพย์ประเภท อัญมณี ทองคำ ฯลฯ โดยเรียกอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าโรงรับจำนำของทางราชการ ซึ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามวงเงินที่จำนำเป็นต้น บางครั้งมีเพียงโต๊ะเก้าอี้ชุดเดียวก็สามารถประกอบธุรกิจได้ และไม่ต้องขออนุญาตจากใคร ผู้ประกอบการรับภาระความเสี่ยงต่าง ๆ เองโดยสิ้นเชิง

4. การดำเนินงานของตลาดเงินนอกระบบอยู่บนพื้นฐานไว้วางใจซึ่งกันและกันและความคุ้นเคยที่สะสมมานาน ดังนั้น หลักเกณฑ์การพิจารณาให้กู้ยืมจึงผ่อนปรนกว่า ยอมรับความเสี่ยงสูงกว่าตลาดเงินในระบบ และอาจมีหลักทรัพย์ค้ำประกันหรือไม่ก็ได้ ขบวนการตัดสินใจไม่ยุ่งยากและไม่เสียเวลา

5. อัตราดอกเบี้ยกำหนดในตลาดเงินนอกระบบ กำหนดโดยความพร้อมใจของผู้กู้ยืมและผู้ให้กู้หรือผู้ลงทุน แต่ที่สำคัญต้องสัมพันธ์กับความเสี่ยงและต้นทุนของเงินนั้นและส่วนใหญ่อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินนอกระบบสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยตลาดเงินในระบบ

6. การกู้ยืมในตลาดเงินนอกระบบส่วนใหญ่ติดต่อกันโดยตรงไม่ผ่านคนกลาง หรือสถาบันกลาง ดังเช่นตลาดเงินในระบบ ดังนั้นแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จึงเป็นเงินทุนของตนเองเป็นหลัก ยกเว้นในระยะหลังนี้กิจการเริ่มขยายตัวอย่างรวดเร็ว กอปรกับการเงินในระบบมีสภาพคล่องสูงมากจึงมีการถ่ายเทเงินทุนในระบบไปหมุนนอกระบบมากขึ้น เช่น การรับซื้อเช็คโดยอาศัยเงินกู้จากในระบบไปให้กู้ยืมนอกระบบ การกู้ยืมเงินในระบบไปลงทุนในเชร่น้ำมัน หรือการให้สินเชื่อการค้า หรือการขายสินค้าเงินผ่อน เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากผลตอบแทนจากส่วนต่างของเงินกู้ยืมในระบบกับเงินให้กู้ยืมหรือลงทุนนอกระบบอยู่ในระดับสูงจูงใจ หรือกรณีที่ถูกค้ารายย่อยไม่สามารถกู้ยืมจากในระบบได้ บริษัทการค้าขนาดใหญ่จึงอาศัยเงินทุนในระบบไปให้เครดิตแก่ลูกค้าของตนต่อเพื่อส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าตน

7. ระยะเวลาการกู้ยืมเงินตลาดเงินนอกระบบ ส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนทางการค้าเสริมแหล่งเงินทุนอื่น ๆ สำหรับธุรกิจ หรือเป็นการกู้ยืมเพื่อการอุปโภคบริโภคสำหรับประชาชนทั่วไป ดังนั้นระยะเวลาการกู้ยืมจึงไม่ยาวนาน ตั้งแต่การยืมระยะ 1 วัน จนถึงประมาณ 2 ปี แต่อาจมีกรณีพิเศษบางกรณีที่มีระยะเวลาการกู้ยืมยาวกว่า 2 ปี โดยการกู้ยืมต่อไปเมื่อครบสัญญา (Roll Over) แต่ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับผู้ให้กู้ว่าขณะนั้นตนเองมีความต้องการใช้เงินหรือไม่

พัฒนา หล่อตระกูล (2542 : 14-15) กล่าวโดยสรุปว่า คนส่วนหนึ่งมักมองภาพนายทุนผู้ปล่อยเงินกู้เป็นเสมือนในภาพยนตร์ไทยที่ขูดรีด หน้าเลือดและโหดร้าย แต่ในภาพที่พบในสินเชื่อชนบทที่เกษตรกรมองภาพนายทุน คือ ผู้ที่คอยให้การอุปถัมภ์ ช่วยเหลือพวกเขา เพราะพวกเขาไม่รู้จะไปกู้ยืมเงินที่ใด บางครั้งยังมีการผ่อนปรนอัตราดอกเบี้ยในยามที่เกิดภัยธรรมชาติ แต่ทั้งหมดนี้ก็เพื่อการรักษาผลประโยชน์ของนายทุนเอง ดังนั้น เมื่อนึกถึงภาพรวมของนายทุนที่เป็นธรรมแล้ว รู้สึกสอดคล้องกับภาพยนตร์ไทยความสัมพันธ์ของปริมาณเงินกู้ในตลาดสินเชื่อในระบบกับปริมาณเงินกู้นอกระบบจะขึ้นอยู่กับผู้ให้กู้ที่เป็นพ่อค้าและบริษัทธุรกิจหุ้นส่วน เพราะนายทุนทั้งสองประเภทเป็นผู้ที่ทำธุรกิจเชื่อมโยงระหว่างทั้ง 2 ตลาด เช่น การเพิ่มหรือการลดวงเงินกู้ของ

ธนาคารพาณิชย์จะส่งผลถึงปริมาณเงินกู้ในระบบ แต่การขึ้นหรือลดอัตราดอกเบี้ยในระบบจะไม่กระทบต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในระบบ ส่วนที่กระทบก็มีแต่กำไรพิเศษโดยการนำเงินในระบบมาปล่อยกู้ในตลาดนอกระบบนายทุนผู้ให้กู้ในหมู่บ้าน นิยมเปิดร้านค้าของชำหรือขายของเบ็ดเตล็ด วัตถุประสงค์นั้นมีใช้เพื่อต้องการกำไรจากการค้าเท่านั้น แต่ยังสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารและยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ด้านอื่น ๆ ด้วย และมีโอกาสขยายตลาดสินเชื่อหรือให้กู้เงินมากขึ้นด้วย นายทุนผู้ให้กู้ไม่ชอบให้ผู้กู้เงินจากแหล่งอื่นเพราะจะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลของนายทุนเกี่ยวกับความสามารถในการจ่ายเงินกู้ในอนาคตผิดพลาด เพราะแม้ว่านายทุนผู้ให้กู้จะสามารถประเมินรายได้ในอนาคตของผู้กู้ได้แต่จะประเมินความสามารถในการจ่ายเงินไม่ได้ การที่ผู้กู้ยอมเสียดอกเบี้ยสูง ๆ มิใช่ว่าจะได้รับการกู้เสมอไป เพราะนายทุนจะประเมินว่ามีความเสี่ยงสูงทันที ตรงกันข้ามนายทุนผู้ปล่อยกู้ยินดีได้รับดอกเบี้ยต่ำมากกว่า หากทราบว่าผู้กู้เป็นผู้ที่มีคุณภาพดี (ลูกหนี้ชั้นดี)

การตัดสินใจให้กู้ยืมเงินนอกระบบ

การตัดสินใจกู้ยืมเงินนอกระบบ พบว่าแหล่งเงินกู้นอกระบบส่วนใหญ่เป็นการกู้จากเพื่อน สนิท หรือญาติพี่น้อง ส่วนเหตุผลที่ตัดสินใจกู้ยืมเงินนอกระบบ คือ ความสะดวกรวดเร็วทันต่อการใช้ประโยชน์ มีวัตถุประสงค์ในการกู้เงินนอกระบบเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และไว้เป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว ค่าเล่าเรียนบุตร หลาน เนื่องจากรายได้ไม่แน่นอนและไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันที่จะไปกู้เงินกับสถาบันการเงิน ได้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

พัฒนา หล่อตระกูล (2542 : 17-18) ได้กล่าวไว้ว่า ก่อนที่ผู้ให้กู้ตัดสินใจจะให้ผู้ใดกู้ ผู้ให้กู้ต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้กู้มากพอสมควรเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจว่าจะให้กู้หรือไม่ และหลังจากให้กู้แล้วผู้ปล่อยกู้ต้องคอยติดตามข้อมูลเกี่ยวกับผู้กู้โดยตลอดเพื่อการติดตามบังคับหนี้ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ แหล่งข้อมูลของนายทุนผู้ให้กู้แบ่งออกเป็น 2 แหล่ง คือ

1. ข้อมูลที่นายทุนผู้ให้กู้ต้องแสวงหามาด้วยตนเอง โดยนายทุนผู้ให้กู้ต้องพยายามคลุกคลีสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านให้มาก เพราะเมื่อมีความสัมพันธ์กับชาวบ้านก็จะสามารถสอบถามข้อมูลได้มาก
2. นายทุนผู้ให้กู้หาข้อมูลจากบุคคลที่ตนเชื่อถือ ซึ่งแบ่งเป็น
 - 2.1 ผู้ที่นายทุนผู้ให้กู้เชื่อถือในคุณประโยชน์และความซื่อสัตย์เป็นผู้พาผู้กู้ที่ตนไม่รู้จักมาขอกู้ โดยนายทุนผู้ให้กู้จะให้ผู้ที่พามาเซ็นสัญญาค้ำประกัน แต่บางครั้งเพียงแค่นำและให้ข้อมูลว่าเป็นใคร ประกอบอาชีพอะไรเชื่อใจได้แค่ไหน เท่านั้น
 - 2.2 นายทุนผู้ให้กู้มีบุคคลที่ตนเชื่อถือได้ทำหน้าที่เป็นเสมือน “นายหน้า” เป็นผู้มาติดต่อขอกู้โดยนายทุนผู้ให้กู้จะคิดเปอร์เซ็นต์เป็นค่านายหน้าด้วย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การที่ผู้ให้กู้จะตัดสินใจให้กู้เงินแต่ละครั้ง จะต้องมึองค์ประกอบในการตัดสินใจหลายๆอย่างรวมกัน เพื่อให้การให้กู้เงินเกิดความเสี่ยงน้อยที่สุด และเกิดกำไรสูงสุดอีกด้วย ทั้งนี้ การตัดสินใจให้กู้เงินนั้นไม่เกี่ยวกับการให้อัตราดอกเบี้ยที่สูง แต่เกี่ยวกับการนำเชื่อถือของผู้ที่มากู้ว่าจะมีความสามารถที่จะจ่ายได้หรือไม่

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับขวัญกำลังใจ

ขวัญกำลังใจ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับข้าราชการตำรวจและอาชีพรับราชการอื่น ๆ ตลอดจนผู้ประกอบการอาชีพตามบริษัทห้างร้านเอกชนในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจนั้น การมีขวัญกำลังใจที่ดีหรือไม่ดีจะส่งผลถึงการปฏิบัติหน้าที่ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับราษฎร ซึ่งได้มีนักวิชาการและผู้ให้ความหมายของขวัญกำลังใจ ไว้ดังนี้

ความหมายของขวัญกำลังใจ

ขวัญกำลังใจ ขวัญเป็นสภาวะจิตใจ หรือความรู้สึกของบุคคลที่เป็นพฤติกรรมการแสดงออก ต่อสภาพแวดล้อม หรือปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการปฏิบัติงานอันเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจและทำให้เกิดกำลังใจที่จะร่วมมือร่วมใจกันให้ปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จ เช่น ถ้าบุคคลมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างดีย่อมส่งผลผลิตต่อความสำเร็จของงาน แต่ถ้าบุคคลมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ดี ย่อมส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงานในแง่ที่ผลงานออกมาไม่ดี การทำงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือการปฏิบัติงานล้มเหลวได้ ดังนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 130) ให้ความหมายไว้ว่า ขวัญ หมายถึง มิ่งมงคล สิริ ความดี สิ่งที่ไม่มีความวิตก นิยมกันว่าเมื่ออยู่ประจำชีวิตของคนตั้งแต่เกิดมาซึ่งเชื่อกันว่าถ้าขวัญอยู่กับตัวก็เป็นสิริมงคล เป็นสุขสบาย จิตใจมั่นคง

เกริก วยัฆมานนท์ (2542 : 11) ให้ความหมายไว้ว่า ขวัญกำลังใจ หมายถึง สภาพของจิตใจที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม ทำให้เกิดความพอใจ เกิดความยินดี ความตั้งใจ ความกระตือรือร้น ตลอดจนความไม่พอใจ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการทำงานหรือประกอบกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ขวัญและกำลังใจจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของคุณภาพชีวิต

นงลักษณ์ ยุทธสุทธิพงษ์ (2543 : 30) ให้ความหมายไว้ว่า ขวัญกำลังใจ หมายถึง พลังความรู้สึกหรือสภาวะทางจิตใจของบุคคลที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งในการที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สถิตย์ กองคำ (2543 : 201) ให้ความหมายไว้ว่า ขวัญกำลังใจ หมายถึง พลังของ ความรู้สึกและอารมณ์ของบุคคล ที่จะฝ่าฟันอุปสรรคอันอาจเกิดขึ้นจากการทำงานและ สภาพแวดล้อมให้สามารถทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ตามจุดมุ่งหมาย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 134) ให้ความหมายไว้ว่า ขวัญกำลังใจ หมายถึง เป็นสถานการณ์ทางจิตใจ ที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ความกระตือรือร้น ความหวัง ความกล้า ความเชื่อมั่น และในทางตรงกันข้ามคนที่ปราศจากขวัญจะแสดงออกในรูปของความ เฉื่อยชา ความเฉยเมย ความหวาดระแวงหรือขาดความเชื่อมั่น

กล่าวโดยสรุป ขวัญกำลังใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีมีกำลังใจในการที่จะปฏิบัติงาน อย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความตั้งใจ วิริยะอุตสาหะในการทำงานอย่างมีความสุข เพื่อให้งานประสบ ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ความสำคัญของขวัญกำลังใจ

ตำรวจเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญยิ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมรวมถึงการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร โดยเฉพาะข้าราชการ ตำรวจชั้นประทวนซึ่งเป็นระดับปฏิบัติการและใกล้ชิดกับประชาชน การส่งเสริมให้ตำรวจพัฒนา ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการ ปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจเป็นอย่างดี ขวัญกำลังใจจึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่ทุกฝ่าย จะต้องร่วมกันสร้างขึ้น ดังนี้

อุทัย มุ่งกันกลาง (2540 : 22) ได้กล่าวถึงความสำคัญของขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ เพื่อให้เกิดความสำเร็จขององค์การ
2. สร้างความซื่อสัตย์ ความภาคภูมิใจที่มีต่อองค์การ
3. เสริมสร้างวินัยอันจะทำให้มีการปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับและคำสั่ง
4. ก่อให้เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาในองค์การที่ปฏิบัติงานอยู่
5. ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความคิดสร้างสรรค์ในกิจกรรมต่าง ๆ
6. ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจในวัตถุประสงค์และนโยบายขององค์การ
7. ส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานอุทิศสติปัญญา ความสามารถ ให้องค์การเข้มแข็ง

กล่าวโดยสรุป ขวัญเป็นสภาพของจิตใจในการทำงานของคนนั้น ภายจะต้องปฏิบัติ ตามความต้องการ ถ้าจิตใจดี จิตใจปกติซึ่งหมายถึงคนที่มีขวัญดีก็จะสามารถประกอบกิจการงาน ต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและสิทธิประโยชน์คือ ได้ประโยชน์งานสูงสุดและประหยัด ดังนั้น

ขวัญจึงมีความสำคัญต่อการทำงานมาก ขวัญก่อให้เกิดความอดทน ความสามัคคีและความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน

ทฤษฎีเกี่ยวกับขวัญกำลังใจ

จากการที่นักวิชาการที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ถ้าปราศจากขวัญและกำลังใจที่ดีแล้วการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในหน่วยงานนั้นจะทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอันนานย่อมจะบังเกิดขึ้นไม่ได้ ซึ่งกล่าวได้ว่า ขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงานมิได้เป็นปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต้องมีปัจจัยอื่นๆ ดังนี้

เฮอ์เบอร์ก (Herzberg. 1959 : 71-79 ; อ้างถึงใน สุวรรณี ทับทิมอ่อน. 2548 : 12-14) ได้ค้นพบทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานไว้ในทำนองเดียวกันนี้ว่า ทฤษฎีแรงจูงใจ (The Motivation Hygiene Theory) ทฤษฎีนี้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการทำงานอยู่สองปัจจัย เป็นปัจจัยที่เป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ ปัจจัยกระตุ้น (Motivation or Factors) และปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor)

ปัจจัยกระตุ้น เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติงานดีขึ้น ประกอบด้วย

1. ความสำเร็จในการทำงาน
2. การยอมรับนับถือ
3. ลักษณะของงาน
4. ความรับผิดชอบ
5. ความก้าวหน้าในอาชีพ

ปัจจัยค้ำจุน เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยที่คอยเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการทำงาน และคอยค้ำจุนให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานด้วยความพึงพอใจ หากปัจจัยเหล่านี้ไม่เป็นตามความคิดเห็นและความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจ ได้แก่

1. นโยบายและการบริหารงาน
2. การควบคุมบังคับบัญชา
3. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน
4. สภาพการทำงาน
5. เงินเดือน
6. ความมั่นคงปลอดภัย

ปัจจัยทั้งสองนี้เป็นอิสระแก่กัน ปัจจัยกระตุ้น เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ส่วนปัจจัยก้ำจุน เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน ถึงแม้จะมีองค์ประกอบของปัจจัยกระตุ้นอย่างไรก็ตาม ผู้บริหารความค้ำจุนถึงปัจจัยเหล่านี้ในการบริหารแล้วนำมาปรับปรุงให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ร่วมงาน

มาสโลว์ (Maslow, 1954 ; อ้างถึงใน ปารีชาติ ทองอยู่, 2542 : 14 – 17) ยังได้ตั้งสมมติฐานว่ามนุษย์มีความต้องการ 5 ชั้น เรียงลำดับจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปถึงขั้นสูงสุด ซึ่งจากทฤษฎีดังกล่าว มนุษย์เราจะถูกจูงใจให้แสดงพฤติกรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดความพอใจ ในความต้องการขั้นสูงสุด เมื่อความต้องการขั้นต่ำสุดได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์เราจะแสวงหาความต้องการสูงต่อไปเรื่อยๆ ดังนี้ ความต้องการด้านร่างกาย ความต้องการในขั้นนี้เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยา รักษาโรค เป็นต้น ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีผลต่อพฤติกรรมของคน ก็ต่อเมื่อ ความต้องการของคนทั้งหมดของคนไม่ได้รับการตอบสนองเลย ดังนั้นจึงชี้ให้เห็นว่าบุคคลใดก็ตามที่ยังอยู่ในภาวะขาดแคลนอาหาร ความปลอดภัย การเข้าสังคมและการมีชื่อเสียง บุคคลนั้นย่อมมีความต้องการในเรื่องของอาหารมากกว่าสิ่งใด เมื่อมนุษย์ได้บรรลุความต้องการในขั้นนี้แล้ว ก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไป คือความต้องการความปลอดภัย ความมั่นคงในชีวิต เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองโดยสมควรแล้วคนก็มีความต้องการในขั้นต่อไป คือ ความต้องการทางด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคงต่างๆ ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุอันตรายต่างๆ ความปลอดภัยหรือความมั่นคงทางจิตใจ เช่น ความมั่นคงในอาชีพ ทางสังคมและแรงงาน เมื่อมนุษย์บรรลุความต้องการในขั้นนี้แล้ว ก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไปอีก คือความต้องการความรัก และการยอมรับในสังคม ความต้องการในระดับนี้เป็นความต้องการที่จะให้สมาชิกภายในกลุ่ม อยากจะเข้าไปร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ได้แก่ ความต้องการที่จะเข้าร่วมและยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อนร่วมงาน มนุษย์เราจะแสวงหาความต้องการในขั้นนี้ ก็ต่อเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายและความปลอดภัยและความมั่นคงได้รับการตอบสนองแล้ว ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความต้องการในขั้นนี้ เป็นความต้องการทางด้านจิตใจมากขึ้น และเมื่อความต้องการขั้นนี้ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะมีความต้องการขั้นต่อไป คือ ความต้องการมีชื่อเสียงและการได้รับยกย่อง ความต้องการในขั้นนี้เป็นเรื่องความต้องการความเด่นดังในสังคม อยากให้คนอื่นยอมรับ อยากมีเกียรติ มีชื่อเสียง และมีตำแหน่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ความต้องการในขั้นนี้เป็นความต้องการที่ประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้ คือ ความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความสามารถ ความรู้ และความสำคัญในตัวของตัวเอง รวมทั้งความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น หรืออยากให้บุคคลอื่นสรรเสริญ หรือนับหน้าถือตา เป็นต้น ในองค์กรธุรกิจ

การดำรงตำแหน่งที่สำคัญ การมีที่ทำงานที่ตกแต่งสวยงาม หรือมีโอกาสพูดคุย หรือใกล้ชิดกับบุคคลสำคัญๆ ล้วนจะเป็นความต้องการที่จะทำให้มี

กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจเกี่ยวข้องและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงาน อันเกิดจากการที่ได้รับการตอบสนองความต้องการในปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ผลประโยชน์ตอบแทนที่จะได้รับความก้าวหน้าและความสำเร็จในงาน ซึ่งส่งผลให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข เกิดประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ

ขวัญกำลังใจในการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ทุกหน่วยงานหรือองค์กรจะต้องร่วมกันเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่เพื่อนร่วมงานหรือสมาชิกในหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ทำให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

เกริก วัยชานนท์ (2542 : 215) กล่าวว่า การสร้างขวัญกำลังใจเป็นตัวแปรสำคัญที่นำความสำเร็จมาสู่การปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในองค์กร ประสิทธิภาพของการทำงานในองค์การจึงขึ้นอยู่กับสภาพของขวัญและกำลังใจของบุคลากรเป็นสำคัญ โดยหัวหน้างานมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติอยู่ 5 ประการ คือ

1. การจัดคนเข้าทำงานในตำแหน่งที่เหมาะสมหรือในตำแหน่งที่เขาควรทำ
2. การแก้ปัญหาคความขัดแย้งโดยสันติวิธี
3. การประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม
4. การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
5. การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 58-62) กล่าวว่า การสร้างขวัญและกำลังใจผู้อื่นให้ได้ผลดีนั้น ผู้บริหารต้องสร้างความรู้สึกลงใจตัวเองก่อน โดยเฉพาะการจูงใจผู้อื่นเพื่อให้มีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่ดี เพราะการให้ขวัญกำลังใจผู้อื่นเป็นการสร้างเสริมพลังเพื่อให้ผู้อื่นปฏิบัติงานตามที่ผู้บริหารต้องการ ผู้ที่จะมีพลังเหนือผู้อื่นได้ต้องเป็นผู้ได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ดี ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำของหน่วยงานจึงต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นขวัญและกำลังใจที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมีหลักการ ดังนี้

1. เข้าใจและศึกษาผู้ให้บังคับบัญชาอย่างชัดเจน
2. เข้าใจและยอมรับสภาพที่เขาเป็นอยู่
3. บุคลิกภาพ ขึ้นอยู่กับท่าทาง น้ำเสียง ความจริงใจ

4. ยิ้มแย้มแจ่มใส มีชีวิตชีวา
5. มีศิลปะในการพูด
6. อย่าเอ่ยปมด้อยหรือจับผิด
7. ยกย่องและชื่นชมตามโอกาสและสถานที่อันควร
8. มีอารมณ์ขัน สร้างบรรยากาศให้สดชื่น

ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะป็นหน่วยงานทางภาครัฐหรือภาคเอกชนก็ตาม ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงขวัญกำลังใจของผู้นร่วมงานเป็นสำคัญจึงจะทำให้การดำเนินงานในหน่วยงานมีความสุขและประสบความสำเร็จ ซึ่ง วาริน สววิเศษ (2539 : 31) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครุมี 8 ประการ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างครูใหญ่กับครูใหญ่
2. ความสัมพันธ์ระหว่างครูใหญ่กับหมู่คณะ
3. เงินเดือนของครู
4. ความพึงพอใจในการทำงานของครู
5. ภาระรับผิดชอบของครู
6. ความสะดวกสบายในการทำงานของครู
7. ความสัมพันธ์กับชุมชน
8. ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

อุทัย มุ่งกันกลาง (2540 : 5-6) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครุมี 10 ประการ ดังนี้

1. ลักษณะงาน
2. สภาพของการปฏิบัติงาน
3. ความมั่นคงของงาน
4. ความเจริญก้าวหน้า
5. เงินเดือนและผลประโยชน์ที่เกื้อกูล
6. ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา
7. การได้รับการยอมรับและรู้สึกประสบความสำเร็จ
8. นโยบายและการบริหารงาน
9. การบังคับบัญชาและความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา
10. สภาพทางสังคม

เครื่องชี้วัดกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ในการบริหารงานบุคคลนั้น การสร้างเสริมและบำรุงขวัญผู้ใต้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์ประการหนึ่ง เพราะขวัญกำลังใจมีความเกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด ดังนั้น ความจำเป็นที่ผู้บริหารงานทั้งหลายควรตระหนักถึงความสำคัญของขวัญในการปฏิบัติงาน พยายามสร้างเสริมขวัญและหลีกเลี่ยงเหตุแห่งการทำลายขวัญ ตลอดจนสอดส่องดูแลเหตุการณ์และพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นตัวบ่งชี้ของการเปลี่ยนแปลงระดับขวัญ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 139-140) ให้ทัศนะว่า การศึกษาเกี่ยวกับขวัญมี แบบวัด 2 ลักษณะ คือ

1. การวัดแบบอัตนัย (Subjective Measurement) เป็นการทดสอบกลุ่มและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่เรียกว่า สังคมมิติ (Sociometry) เพื่อศึกษาถึงการยอมรับและไม่ยอมรับ ความชอบและไม่ชอบ วิธีการที่ใช้เป็นการถามสมาชิกแต่ละคนให้บอกชื่อเพื่อนกลุ่มที่ตนเองไม่ชอบ

2. การวัดแบบปรนัย (Objective Measurement) เป็นการวัดโดยใช้แบบสอบถามซึ่งวัดเกี่ยวกับเจตคติ เป็นแบบวัดในเชิงปริมาณมักจะใช้ควบคู่กับไประหว่างสังคมมิติและแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเจตคติ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับขวัญต่ำจะบอกได้จากการนัดหยุดงาน การลาออก การขาดงาน ความเบื่อหน่ายในการทำงานและผลผลิตที่ต่ำ

กล่าวโดยสรุป เครื่องชี้วัดขวัญในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญมาก ผู้บริหารจะต้องมีการประเมินผลสภาพขวัญของผู้ร่วมงานอยู่ตลอดเวลา พยายามให้ความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ตลอดจนรีบแก้ไขเมื่อบุคลากรในหน่วยงานมีการเปลี่ยนแปลงสภาพขวัญ

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550 : 3)

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ คุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการ

กระทำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550 : 11-15)

1. กรอบลักษณะ เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและ
การมองโลกเชิงระบบการที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต
เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ
โดยเน้นการปฏิบัติตนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น
จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะ
เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการ
เปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะ
เกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้อง
อาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ดังนี้

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่าง
รอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการ
วางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม
มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภและไม่
ตระหนี่

5. แนวทางการปฏิบัติหรือผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา
ประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้าน
เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

กล่าวโดยสรุป เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่ยึดหลักสายกลาง คำว่าพอเพียงนั้น
หมายถึงความพร้อมที่จะจัดการกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากทั้งภายนอกและภายในระบบเศรษฐกิจ

แบบพอเพียง ยังสามารถมองได้ว่าเป็นปรัชญาในการดำรงชีวิตให้มีความสุข ที่จำเป็นใช้ทั้งความรู้ ความเข้าใจ ผนวกกับคุณธรรมในการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เพียงการประหยัด แต่เป็นการดำเนินชีวิตอย่างชาญฉลาด และสามารถอยู่ได้ แม่นในสภาพที่มีการแข่งขัน และการไหลบ่าของโลกาภิวัตน์นำสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืนของชีวิตและสังคม

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

กรมวิชาการ (2542 : คำนำ) สรุปว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” และ “ทฤษฎีแนวใหม่” ตามแนวพระราชดำริ หมายถึง หลักการและแนวทางสำคัญในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งแนวคิดการพัฒนาเพื่อพึ่งตนเองของเกษตรกรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยเน้นการช่วยเหลือและพัฒนาเพื่อพึ่งตัวเองของเกษตรกรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โคนเน้นการช่วยเหลือและพัฒนาให้เกิดการพึ่งตัวเอง อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าองค์พระประมุขของไทย ได้พระราชทานหลักการดำรงชีวิตของประชาชนคนไทยทุกระดับทุกสาขา อาชีพ ตลอดถึงแนวทางการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้เป็นไปในทิศทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล รู้จักพึ่งตนเอง และทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้อย่างรอบคอบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งหลักการนี้มีความสำคัญในการนำไปบริหารจัดการที่ดิน และน้ำเพื่อการเกษตรในที่มีจำกัดเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดสร้างความมั่นคง ด้านการดำรงชีวิตให้แก่เกษตรกร และสังคมโดยรวมของไทย

สุเมธ ตันติเวชกุล (2542 : 53) ได้สรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงหรือระบบเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองได้ว่า หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยพยายามหลีกเลี่ยงที่จะต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เรามีได้เป็นเจ้าของ และเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้โดยไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะ ตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใด

อำพล เสนาณรงค์ (2541 : 2) ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ

วิทยา อธิปอนันต์ (2542 : ไม่มีเลขหน้า) ได้สรุปความหมายไว้ว่า ตามกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เป้าหมายหรือปรัชญาการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตน ทางสายกลาง มีความพอเพียงและพอดีโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน สิ่งสำคัญต้องรู้จักพึ่งพาตนเองและทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ก่อนจะไปพึ่งพาคือคนอื่นหรือปัจจัยภายนอก หรือ หมายถึง การที่อุ้มชูตนเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง ครอบครัว และชุมชน

ประเวศ วะสี (2542 : 4) กล่าวว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ส่วนหนึ่งของธรรมรัฐแห่งชาติ หรือเป็นส่วนหนึ่งในระเบียบวาระริบค้วนของชาติ อันประกอบด้วย สร้างคุณค่าและจิตสำนึกใหม่ สร้างเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิรูประบบเศรษฐกิจมหภาคและการเงิน ปฏิรูประบบรัฐทั้งการเมืองและระบบราชการ ปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปสื่อและปฏิรูปกฎหมาย ที่เมื่อเชื่อมโยงกันแล้วจะทำให้ประเทศไทยมีฐานที่เข้มแข็งและเติบโตได้อย่างสมดุล

นอกจากนั้น ประเวศ วะสี (2542 : 5) ยังได้กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงมีลักษณะเป็นเศรษฐกิจสายกลางหรือเศรษฐกิจแบบมัธยมาปฏิปทาที่เชื่อมโยงและสัมพันธ์กับความเป็นครอบครัว ชุมชน วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เป็นเศรษฐกิจที่บูรณาการเชื่อมโยงชีวิต จิตใจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความเป็นประชาสังคม ดังนั้น อาจเรียกชื่อปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ในชื่ออื่น ๆ เช่น เศรษฐกิจทางสายกลาง เศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความหมายถึงความพอเพียงอย่างน้อย 7 ประการ คือ

1. พอเพียงสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว ไม่ใช่เศรษฐกิจแบบทอดทิ้งกัน
 2. จิตใจพอเพียง รักเอื้ออาทรผู้อื่น
 3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง อนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อมที่จะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
 4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง รวมตัวกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น ปัญหาสังคม ปัญหาความยากจนหรือปัญหาสิ่งแวดล้อม
 5. ปัญญาพอเพียง เรียนรู้ร่วมกัน เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก
 6. ตั้งอยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง เพราะเศรษฐกิจที่สัมพันธ์และเติบโตจากฐานทางวัฒนธรรม อันหมายถึง วิถีชีวิตของกลุ่มคนที่สัมพันธ์อยู่กับสิ่งแวดล้อมจึงจะเป็นเศรษฐกิจมั่นคง
 7. มีความมั่นคงพอเพียง ไม่ผันผวนอย่างรวดเร็วจนกระทั่งมนุษย์ไม่สามารถรับได้
- อภิชัย พันธเสน (2544 : 12) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพุทธเศรษฐศาสตร์ ซึ่งไม่แตกต่างจากแนวคิด

ทางเศรษฐศาสตร์อื่น ๆ แต่รากฐานวิธีคิดระหว่างพุทธเศรษฐศาสตร์แตกต่างจากเศรษฐศาสตร์กระแสหลักอื่น ๆ ซึ่งมีพื้นฐานวิธีคิดที่มาจากความเชื่อว่ามีเหตุผลและพยายามแสวงหาความพึงพอใจสูงสุด แต่พุทธเศรษฐศาสตร์เชื่อว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับอวิชชาหรือความไม่รู้ อันเป็นต้นเหตุของความไร้เหตุผล “ปัญญา” ที่เกิดจากการรักษาศีลและมีสมาธิจะทำให้ความไร้เหตุผลของมนุษย์ลดลง และอธิบายว่าการที่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเน้นย้ำถึงความพอประมาณและมีเหตุผล หรือการทำให้ดีที่สุด โดยมีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม (Optimization through Proper Risk Management) ทำให้สามารถประยุกต์ใช้ได้กับภาคเศรษฐกิจทุกสาขาของประเทศ

นอกจากนี้ สุเมธ ตันติเวชกุล (2544 : 290-291) ได้กล่าวถึงแนวคิดระบบเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรตามแนวพระราชดำริ หมายถึง การตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการทฤษฎีใหม่ ทั้ง 3 ชั้นและระบบเศรษฐกิจพอเพียงน่าจะนำมาใช้เป็นแบบอย่างของการพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไป โดยมีแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิต 5 ประการ ดังนี้

1. ยึดหลักความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้านที่ไม่จำเป็น ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพอย่างจริงจัง
2. ยึดหลักการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม
3. ยึดหลักการละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์และการแข่งขันกันทางการค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง
4. ยึดหลักการไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางใช้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากครั้งนี้ โดยต้องชวนขยายไฟหากความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ
5. ยึดหลักการปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2549 : 8) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงว่า หมายถึง ปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลและองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อม ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวังควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม ไม่เบียดเบียนกัน แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์พลังในทางบวก นำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้

อภิชัย พันธเสน (2549 : 55-56) ได้สังเคราะห์ความคิดเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงบริบททางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ณ ห้วงเวลาต่าง ๆ

โดยอธิบายว่า นักเศรษฐศาสตร์ให้ความหมายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันออกเป็น 4 ความหมาย ประกอบด้วย

กลุ่มที่หนึ่ง อธิบายว่า ปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่อยู่เหนือแนวคิดเศรษฐศาสตร์ เป็นภูมิปัญญาไทย เป็นทุนทางสังคมของประเทศ เนื่องจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีพื้นฐานมาจากวัฒนธรรมชุมชนและเป็นพื้นฐานระบบเศรษฐกิจของสังคมไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ของประเทศ เป็นปรัชญาแนวคิดที่ประยุกต์นำศาสนามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่จะลด “ความอยาก” ลงมาสู่ระดับที่สามารถพึ่งตนเองได้

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่มีความเห็นตรงกันว่าปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ที่เกี่ยวข้องกันและขาดซึ่งส่วนใดส่วนหนึ่งมิได้ คือ ความพอดี ความเสี่ยง และการพึ่งตนเอง โดยความพอดีจะมีลักษณะใกล้เคียงกับดุลยภาพในวิชาเศรษฐศาสตร์ แต่จะเป็นดุลยภาพที่เป็นพลวัต ปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับสถานะและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ส่วนเรื่องความเสี่ยงนั้นเกี่ยวข้องกับความสามารถในการลด/กระจายความเสี่ยง เพื่อให้เกิดความพอดีอย่างยั่งยืน ดังนั้น การสร้างความสามารถในการพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด คือ ความพยายามในการเพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความไม่แน่นอน และลดต้นทุนในการแลกเปลี่ยน (Transaction Cost) ไม่ให้สูงเกินไป

กลุ่มที่สาม มีความเห็นว่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์กระแสหลัก เพราะเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายใต้ข้อจำกัดของรายได้ (Budget Constraints) ภายใต้การบริหาร การกระจายความเสี่ยงอย่างสมดุลและมีการแลกเปลี่ยนอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency)

กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มที่ให้ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาประเทศบนพื้นฐานความเป็นอยู่อันควร ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศตามศักยภาพของประเทศ

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2549 : 15) ได้สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ดังนี้

1. แนวคิดหลัก เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์
2. เป้าหมาย มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

3. หลักการความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

4. เงื่อนไขพื้นฐาน (ความรู้คู่คุณธรรม)

4.1 จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน

4.2 การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบรู้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 : 146-147) ได้ให้คำจำกัดความ “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิคณะหนึ่งที่ตั้งตามพระราชดำรัสและพระราชกระแสอย่างใกล้ชิด และนำมาเรียบเรียงก่อนนำขึ้นกราบบังคมทูลเกล้าฯ ถวายขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำออกเผยแพร่มิไ้ใจความว่า ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงซึ่งถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการบริหารและพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีความสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

เกษม วัฒนชัย (2550 : 18) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับทุกประเทศในโลก โดยเฉพาะการสร้าง ความเข้มแข็งเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์

เศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับ

ความผันแปรของธรรมชาติหรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติและปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550 : 17-21)

เศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายกว้างกว่าทฤษฎีใหม่ โดยที่เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้บอกหลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ ในขณะที่แนวพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นขั้นต่อนั้น เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งมีอยู่ 2 แบบ คือ แบบพื้นฐาน กับแบบก้าวหน้า ได้ดังนี้

1. ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว โดยเฉพาะเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน เทียบได้กับทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ที่มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลแหล่งน้ำ ต้องพึ่งน้ำฝนและประสบความเสี่ยงจากการที่น้ำไม่พอเพียง แม้กระทั่งสำหรับการปลูกข้าวเพื่อบริโภคและมีข้อสมมติว่ามีที่ดินพอเพียงในการขุดบ่อเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว จากการแก้ปัญหาความเสี่ยงเรื่องน้ำ จะทำให้เกษตรกรสามารถมีข้าวเพื่อการบริโภคยังชีพในระดับหนึ่งได้ และใช้ที่ดินส่วนอื่น ๆ สนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัว รวมทั้งขายในส่วนที่เหลือเพื่อมีรายได้ที่จะใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดขึ้นในระดับครอบครัว อย่างไรก็ตามแม้กระทั่งในทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ก็จำเป็นที่เกษตรกรจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ราชการ มูลนิธิ และภาคเอกชน ตามความเหมาะสม

2. ความพอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ หรือการที่ธุรกิจต่าง ๆ รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจ กล่าวคือ เมื่อสมาชิกในแต่ละครอบครัวหรือองค์กรต่าง ๆ มีความพอเพียงขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มและส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนกัน การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลังและความสามารถของตน ซึ่งจะสามารถทำให้ชุมชนโดยรวมหรือเครือข่ายวิสาหกิจนั้น ๆ เกิดความพอเพียงในวิถีปฏิบัติอย่างแท้จริง

3. ความพอเพียงในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในประเทศ เช่น บริษัทขนาดใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะเช่นนี้จะเป็ประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และ

บทเรียนจากการพัฒนาหรือร่วมมือกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประเทศอันเป็น
 สังกมใหญ่ซึ่งประกอบด้วยชุมชน องค์กรและธุรกิจต่าง ๆ ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง กลายเป็น
 เครือข่ายชุมชนพอเพียงที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 ได้ในที่สุด

กล่าวโดยสรุป ได้ว่า ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว โดยเฉพาะเกษตรกร
 เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้วจะรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันสร้าง
 ประโยชน์ให้แก่กลุ่มและส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียน การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกัน
 และกันตามกำลังและความสามารถของตนซึ่งจะสามารถทำให้ ชุมชนโดยรวมหรือเครือข่าย
 วิชาศึกษานั้นๆ เกิดความพอเพียงในวิถีปฏิบัติอย่างแท้จริง

วิถีชีวิตและเศรษฐกิจทางสายกลางในทุกระดับ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาชีวิต ทางสายกลาง อยู่บน
 พื้นฐานของความสมดุลพอดีและความพอประมาณอย่างมีเหตุผล นำไปสู่สังคม ที่มีคุณภาพทั้งทาง
 เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง สามารถพึ่งตนเองมีภูมิคุ้มกันและรู้เท่าทันโลก ให้พอเพียงมีความ
 มีกิน มีอยู่ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หุ่หุ่หุ่ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ้งเฟ้อ แต่ถ้าทำให้มีความสุข
 ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ อันก็หมายอีกอย่างของเศรษฐกิจ หรือระบบพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2545 : 26-27) ขยายคำ
 สำคัญต่าง ๆ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการสัมมนาทางวิชาการประจำปี พ.ศ. 2542 ของ
 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เมื่อวันที่ 18-19 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ดังนี้

พอเพียง คือ การบริโภคและการผลิตอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณและความไม่
 ขัดสนแต่ไม่ฟุ้งเฟ้อ

สมดุล คือ การพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม มีความสมดุลระหว่างโลกาภิวัตน์
 (Globalization) กับอภิวัตนาการท้องถิ่น (Localization) มีความสมดุลระหว่างภาคเศรษฐกิจกับ
 การเงิน และภาคคนกับสังคม มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโครงสร้างการผลิตที่สมดุล มีการผลิต
 หลากหลาย ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ยั่งยืน คือ พอเพียงอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
 สังคมแวดล้อม มีภูมิคุ้มกันที่ดี ระบบเศรษฐกิจกับสังคมมีความยืดหยุ่นที่สามารถก้าวทันและพร้อม
 รับต่อกระแสโลกาภิวัตน์ ตลอดจนปรับตัวให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก การบริหารจัดการที่
 ดีซึ่งสามารถป้องกันและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้

คุณภาพคน โดยการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจทางสายกลางได้ คนต้องมีคุณภาพในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ พื้นฐานจิตใจ มีความสำนึกในคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีไมตรี มีความเมตตาหวังดีให้กันและกัน หลักการดำเนินชีวิตมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาคิดอย่างรอบคอบก่อน ทำให้มีวินัย มีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิต มีสุขภาพดีและมีศักยภาพ ทักษะและความรอบรู้ อย่างเหมาะสมในการประกอบอาชีพและหารายได้อย่างมั่นคง และพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤตเพื่อ ความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา นำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ได้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2549 : 21) กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยพื้นฐานก็คือ การพึ่งตนเองเป็นหลัก หมายถึง การทำอะไรอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รอบคอบ ระมัดระวัง พิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควร ความสมเหตุสมผลและการพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง การสร้างสามัคคีให้เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความสมดุลในแต่ละส่วนแต่ละระดับ ครอบคลุมทั้งทางด้านจิตใจ สังคม เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงเศรษฐกิจ เราสามารถประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ คือ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ใช้ชีวิตอย่างพอควร คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไป การเฝ้าทางเลือกสำรอง
2. ด้านจิตใจ คือ มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประนีประนอม นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก
3. ด้านสังคม คือ ช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดรอบคอบ เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
5. ด้านเทคโนโลยี คือ รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านเองก่อน ก่อให้เกิดประโยชน์

กับคนหมู่มาก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านี้มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่นการผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ และการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 2) การพัฒนาคนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาให้แต่ละคนมีหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยใช้คุณธรรมนำความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง/ครอบครัว/ชุมชน/ชาติ ให้สามารถพึ่งตนเองได้และก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล ตลอดจนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

1. แนวทางการพัฒนาคนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการฝึกให้คิด พุค ทำ อย่างพอดี พอเหมาะ พอควร บนหลักเหตุผลไม่ประมาท โดยใช้สติและปัญญาในทางที่ถูกต้อง เพื่อเพิ่มทางเลือกและพัฒนาศักยภาพของแต่ละคนให้สามารถอุ้มชูตัวเองและครอบครัวได้โดยไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข รู้รักสามัคคี อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างสมดุลและยั่งยืน และมีค่านิยมที่ดีงาม ร่วมรักษาคูณค่าของความเป็นไทย

2. การขับเคลื่อนหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นวัฒนธรรมหลักในการใช้ชีวิตของคนในสังคม ต้องมีกระบวนการหล่อหลอมให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นและสามารถนำหลักการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิดกระบวนการดังกล่าว

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (2550 : 38) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคนว่าเป็นพันธมิตรตามธรรมชาติกับการพัฒนาคน เพราะเศรษฐกิจพอเพียงกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลาง โดยมีจุดเน้นอยู่ที่การมีชีวิตที่ดี มิใช่ความมั่งคั่ง มีเรื่องของความยั่งยืนเป็นความคิดแกนกลาง เข้าใจถึงความจำเป็นในความมั่นคงของคนและการเพิ่มขีดความสามารถให้

คนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นเพียงพันธมิตรมิใช่
 คู่แฝดของการพัฒนาคน ทั้งนี้เพราะเศรษฐกิจพอเพียงยังมีประเด็นเพิ่มเติมอีกสองเรื่อง ประการแรก
 เศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นฐานจิตใจและจิตวิญญาณมากกว่าโดยเฉพาะอย่าง
 ยิงเศรษฐกิจพอเพียงถือว่าการพัฒนาพื้นฐานจิตใจนั้นต้องเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทุกชนิดโดย
 ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ประการที่สอง เศรษฐกิจพอเพียงได้เสนอแนวทางในการตัดสินใจ
 เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนา ที่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งในระดับองค์กรหรือหน่วยงาน
 หรือรัฐบาล ตลอดไปจนถึงปัจเจกบุคคล โดยที่เศรษฐกิจพอเพียงได้เสนอว่าจะตัดสินใจอย่างไร

การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางในการพัฒนาที่
 นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับ
 ความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ โดยอาศัยความพอประมาณและ
 ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติและปัญญาการ
 ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรกรอย่างเป็นขั้นตอน
 ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม ได้มีนักวิชาการได้
 กล่าวไว้ ดังนี้

สุเมธ ตันติเวชกุล (2542 : 26) กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเข้าใจถึงสภาพ
 สังคมไทย ดังนั้นเมื่อได้พระราชทานแนวพระราชดำริหรือพระบรมราโชวาทในด้านต่าง ๆ จะทรง
 คำนึงถึงวิถีชีวิต สภาพสังคมของประชาชนด้วย เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดที่อาจ
 นำไปสู่ความขัดแย้งในทางปฏิบัติได้แนวพระราชดำริในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง มีดังนี้

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต
2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต
3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางการค้าแบบต่อสู้กันอย่าง
 รุนแรง
4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากด้วยการขวนขวายใฝ่หา
 ความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ
5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสก
 นิกรชาวไทย ทุกระดับทุกสาขาอาชีพ ตลอดจนถึงแนวทางการพัฒนา และบริหารประเทศให้
 เป็นไปในทิศทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล รู้จักพึ่งตนเอง และทรัพยากรที่เรามีอยู่

มาใช้อย่างรอบคอบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก

แนวคิดทฤษฎีการแก้ปัญหาและแนวปฏิบัติพื้นฐานในการแก้ปัญหา

ปัญหานั้นเป็นอุปสรรค ข้อขัดข้องและข้อจำกัดต่าง ๆ หรือเป็นสิ่งที่ปิดกั้นไม่ให้เกิดความสะดวกในการที่จะกระทำกิจกรรมหรือการงานใด ๆ ทำให้ประสบความล้มเหลวหรือไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จึงมีผู้คิดแนวทฤษฎีการแก้ปัญหาและแนวปฏิบัติพื้นฐานในการแก้ปัญหา เพื่อเป็นหลักสำหรับแก้ปัญหาต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ทฤษฎีการแก้ปัญหา

พฤติกรรมแก้ปัญหาที่ประสบผลสำเร็จเป็นเพราะบุคคลผู้นั้นสามารถมองเห็นโครงสร้างโดยรวมทั้งหมดของปัญหา หลักการของทฤษฎีนี้ได้รับการสนับสนุนให้เกิดการค้นพบธรรมชาติของปัญหาหรือประเด็นหัวข้อที่ต้องการแก้ไข สิ่งที่เป็นช่องว่าง ความไม่ลงรอยกัน หรือสิ่งรบกวนต่างๆ เป็นสิ่งเร้าที่สำคัญต่อการเรียนรู้ การเรียนการสอนจะต้องอยู่บนพื้นฐานของกฎองค์กร ดังนี้

รสสุคนธ์ มกรมณี (2552 : ออนไลน์) ได้บรรยายไว้ว่าทฤษฎีการแก้ปัญหาส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากผลงานเรื่องนักแก้ปัญหาทั่วไป (General Problem Solver) ซึ่งเป็นทฤษฎีการแก้ปัญหามนุษย์ (Human Problem Solving) ในรูปแบบของโปรแกรมที่เป็นสถานการณ์จำลอง ซึ่งช่วยวางรากฐานกระบวนการทัศนเกี่ยวกับการประมวลสารสนเทศสำหรับศึกษาเรื่องการแก้ปัญหา หลักการของทฤษฎีนี้คือ พฤติกรรมแก้ปัญหาประกอบด้วย “วิธีการ-ปลายทาง-วิเคราะห์” ซึ่งเป็นการนำปัญหามาแตกออกเป็นองค์ประกอบหรือเป้าหมายย่อย ๆ แล้วจึงจัดการแก้ไขเป้าหมายย่อย ๆ เหล่านั้นทีละเรื่อง แนวคิดนี้ตรงกันข้ามกับนักจิตวิทยาในกลุ่มทฤษฎีเกสโตลต์ ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการแก้ปัญหาและให้ความสำคัญด้านความเข้าใจเรื่องโครงสร้างของปัญหา โดยเชื่อว่า พฤติกรรมแก้ปัญหาที่ประสบผลสำเร็จเป็นเพราะบุคคลผู้นั้นสามารถมองเห็นโครงสร้างโดยรวมทั้งหมดของปัญหา หลักการของทฤษฎีนี้คือ จะต้องได้รับการสนับสนุนให้เกิดการค้นพบธรรมชาติของปัญหาหรือประเด็นหัวข้อที่ต้องการแก้ไข สิ่งที่เป็นช่องว่าง ความไม่ลงรอยกัน หรือสิ่งรบกวนต่าง ๆ เป็นสิ่งเร้าที่สำคัญต่อการเรียนรู้ต้องอยู่บนพื้นฐานของกฎองค์กร ประกอบด้วย ความใกล้เคียง การปกปิด ความคล้ายคลึงและความเรียบง่าย

นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังกล่าวถึงแนวคิดในการแก้ปัญหาโดยประยุกต์ใช้วิธีการคิดแบบนอกกรอบ โดยเชื่อว่าปัญหาส่วนใหญ่ต้องการมุมมองที่แตกต่างจึงจะแก้ไขได้สำเร็จ วิธีการที่จะทำให้ได้มุมมองที่แตกต่างเกี่ยวกับปัญหา คือ การแยกปัญหาเป็นส่วน ๆ แล้วนำกลับมา

รวมกลุ่มเข้าด้วยกันในลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิมหรือสุ่มบางส่วนมารวมกัน หลักการนี้เสนอองค์ประกอบในการแก้ปัญหา 4 ประการ คือ

1. ค้นหาความคิดเด่น ๆ ที่เป็นหลักในทำความเข้าใจกับปัญหา
2. ค้นหาวิธีการที่แตกต่างออกไปในการมองปัญหา
3. ปลดอวาทนาการคิดแบบยึดติด
4. ให้โอกาสตนเองในการเปิดรับความคิดอื่น ๆ

กล่าวโดยสรุปว่า ในการแก้ปัญหาโดยประยุกต์ใช้วิธีการคิดแบบนอกรอบ โดยเชื่อว่าปัญหาส่วนใหญ่ต้องการมุมมองที่แตกต่างจึงแก้ไขได้สำเร็จ วิธีการที่จะทำให้ได้มุมมองที่แตกต่างเกี่ยวกับปัญหา คือ การแยกปัญหาเป็นส่วนๆ แล้วนำกลับมารวมกลุ่มเข้าด้วยกันในลักษณะที่แตกต่างกันไปจากเดิม หรือสุ่มบางส่วนมารวมกัน โดยเปิดโอกาสให้ตนเองได้เสนอความคิดเห็นต่อไป

แนวปฏิบัติพื้นฐานในการแก้ปัญหา

วิธีการแก้ปัญหามีหลายวิธี ไม่มีวิธีการแก้ปัญหาใดที่จะสามารถแก้ปัญหาทุกเรื่องได้แต่มีแนวปฏิบัติพื้นฐานที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ โดยต้องมีการฝึกใช้เสียก่อน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยจนสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นตอนต่าง ๆ มีดังนี้ (ส. สนิทรร. 2538 : 41; อ้างถึงใน สามารถ เตชะวงศ์. 2545 : 10)

1. ระบุปัญหา ขั้นนี้เป็นขั้นที่คนส่วนใหญ่มักจะสับสน กล่าวคือ จะเริ่มด้วยการคิดว่าสิ่งนั้นเป็นปัญหา แทนที่จะทำความเข้าใจให้ถ่องแท้เสียก่อนว่าทำไมจึงคิดว่าสิ่งนั้นเป็นปัญหา การระบุปัญหาต้องอาศัยข้อมูลจากตนเองและผู้อื่น ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการตั้งคำถาม อาทิ อะไรคือสิ่งที่เห็นว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้คิดว่ามีปัญหาก็เกิดขึ้น ปัญหาที่ว่ามันเกิดขึ้นที่ไหน เกิดขึ้นอย่างไร เกิดขึ้นเมื่อใด กำลังเกิดขึ้นกับใครและทำไมจึงเกิดขึ้น จากนั้นให้เขียนอธิบายว่าสิ่งที่กำลังเกิดในขณะนั้นโดยแท้จริงควรจะเป็นอย่างไร ต้องพยายามอธิบายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เขียนอย่างเจาะจงและครอบคลุมประเด็นว่า อะไร ที่ไหน อย่างไร กับใครและทำไม

- 1.1 เมื่อถึงจุดนี้ หากปัญหายังดูเหมือนว่าเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน ควรระบุปัญหาให้กระจายออกมาแบบย่อย ๆ ลงไปอีกโดยตั้งคำถามซ้ำอย่างเดิมจนกว่าจะได้คำอธิบายสำหรับปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมากพอ

- 1.2 ทำการตรวจสอบว่าความเข้าใจที่มีต่อปัญหาต่าง ๆ นั้น มีความถูกต้องเพียงใด โดยการหารือกับสมาชิกในกลุ่มหรือบุคคลอื่น

- 1.3 นำปัญหาต่าง ๆ มาจัดความสำคัญ หากพบว่ามีปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน จำนวนหลายปัญหา ให้พิจารณาว่าปัญหาใดควรจัดการก่อนปัญหาใดจัดการทีหลัง ทั้งนี้ต้องแยก

ให้ชัดเจนระหว่างปัญหาที่มีความสำคัญกับปัญหาที่เป็นเรื่องฉุกเฉิน เพราะปัญหาที่มีความสำคัญ เป็นปัญหาที่ต้องจัดการก่อน

1.4 ทำความเข้าใจกับบทบาทของตนเองในปัญหานั้นให้ถูกต้อง เพราะเป็นสิ่งที่มิ อธิพผลต่อการรับรู้บทบาทของผู้อื่น ตัวอย่างเช่น เมื่อตนเองเครียดก็อาจมองว่าผู้อื่นเครียด เช่นเดียวกัน ซึ่งความจริงอาจไม่เป็นเช่นนั้น

2. มองหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา ในขั้นนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับข้อมูลนำเข้า จากบุคคลอื่นซึ่งรับรู้ปัญหาและจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา การเก็บข้อมูลควรทำเป็น รายบุคคลจะได้ข้อมูลมากกว่า ให้จดบันทึกสิ่งที่เป็นความคิดเห็นของตนเองและสิ่งที่ได้ยินมาจาก ผู้อื่น จากนั้นเขียนอธิบายสาเหตุของปัญหาในลักษณะที่ว่า อะไรกำลังเกิดขึ้น เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด อย่างไร กับใครและทำไม

3. แจกแจงทางเลือกต่าง ๆ สำหรับวิธีการที่จะใช้แก้ปัญหา ในขั้นนี้ควรให้บุคคลอื่นเข้า มามีส่วนร่วม ยกเว้นในกรณีที่ปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องส่วนตัว ให้ระดมสมองเพื่อหาทางแก้ไข ปัญหาเพื่อให้ได้ทางเลือกหลาย ๆ ทางแล้วนำมาคัดกรองเพื่อหาแนวคิดที่ดีที่สุด การได้มาซึ่ง ความคิดที่หลากหลายนั้นต้องระวังที่จะไม่ตัดสินว่าความคิดเหล่านั้นดีหรือไม่ดี ให้จดบันทึกตามที่ ได้ยินมาเท่านั้น ทักษะที่เหมาะสมที่สุดในการจำแนกสาเหตุของปัญหาคือการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)

4. เลือกวิธีการแก้ปัญหา ในการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา ควรพิจารณาดังนี้

4.1 วิธีการใดที่สามารถแก้ปัญหาได้ในระยะยาว

4.2 วิธีการใดที่มีความเป็นจริงมากที่สุดในการแก้ปัญหาได้สำเร็จ ในขณะนี้ มีทรัพยากรสำหรับการแก้ปัญหาหรือไม่ จะจัดหามาใช้ได้หรือไม่ มีเวลาเพียงพอที่จะใช้วิธีการนี้ หรือไม่

4.3 อะไรคือความเสี่ยงของทางเลือกแต่ละวิธี

5. วางแผนนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เป็นวิธีที่ดีที่สุดไปปฏิบัติ หรือจัดทำ แผนปฏิบัติการ ซึ่งในขั้นนี้มีสิ่งที่จะต้องพิจารณาคือ

5.1 สถานการณ์จะเป็นอย่างไรเมื่อปัญหาได้รับการแก้ไขแล้ว

5.2 มีขั้นตอนอะไรที่จะต้องทำในการนำทางเลือกที่ดีที่สุดไปแก้ปัญหา มีระบบหรือ กระบวนการอะไรที่จะต้องเปลี่ยนแปลงบ้าง

5.3 จะรู้ได้อย่างไรว่าขั้นตอนต่าง ๆ มีการปฏิบัติซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของแผน

5.4 ทรัพยากรอะไรบ้างที่ต้องการ ในประเด็นของบุคลากร เงินและสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวก

5.5 ต้องใช้เวลานานเท่าใดในการนำวิธีการแก้ปัญหาไปปฏิบัติ ให้เขียนตารางที่แสดงเวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดและเวลาที่คาดหวังว่าจะเห็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จปรากฏขึ้น

5.6 ใครคือผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลการปฏิบัติตามแผน

5.7 เขียนคำตอบสำหรับคำถามที่กล่าวมาแล้ว และให้ถือวาคือแผนปฏิบัติการ

5.8 สื่อสารทำความเข้าใจแผนนี้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการนำแผนไปปฏิบัติ ปัจจัยสำคัญของขั้นตอนนี้คือ การสังเกตและการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง

6. คุณควบคุมการปฏิบัติตามแผน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ซึ่งได้แก่

6.1 เห็นสิ่งที่คุณคาดว่าจะเกิดขึ้นตามตัวบ่งชี้หรือไม่

6.2 แผนมีการดำเนินงานตามตารางที่กำหนดไว้หรือไม่

6.3 ถ้าแผนไม่ได้ดำเนินไปตามที่คาดหวังไว้ให้พิจารณาว่า แผนมีความเป็นไปได้จริงหรือไม่ มีทรัพยากรเพียงพอที่จะทำให้แผนสำเร็จตามกำหนดการหรือไม่ ควรมีสิ่งอื่นที่ต้องทำก่อนสิ่งที่กำหนดไว้แต่เดิมในแผนหรือไม่ ควรเปลี่ยนแผนหรือไม่

7. ตรวจสอบว่าปัญหาได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้วหรือไม่ ในขั้นนี้ วิธีหนึ่งที่ดีที่สุดในการตรวจสอบว่าปัญหาได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้วหรือไม่ คือการกลับคืนสู่การปฏิบัติตามปกติแล้วสังเกตสถานการณ์ นอกจากนั้นมีประเด็นที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมดังนี้

7.1 ควรมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเช่นนี้ขึ้นอีก

7.2 อะไรคือบทเรียนที่ได้จากการแก้ปัญหาครั้งนี้ ในเชิงความรู้ ความเข้าใจ และ/หรือทักษะ

7.3 ควรมีการเขียนบันทึกสั้น ๆ ถึงเหตุการณ์เด่นที่เป็นความสำเร็จในการพยายามแก้ปัญหา และสิ่งที่เป็นผลลัพธ์ที่ได้เรียนรู้ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แนวปฏิบัติพื้นฐานที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหานั้น ต้องมีการฝึกฝนเสียก่อน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยมองหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหานั้นๆ ว่าปัญหานั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร เกิดขึ้นที่ไหน เกิดขึ้นเมื่อใด กำลังเกิดกับใคร และทำไมจึงเกิดขึ้น แล้วนำปัญหาต่างๆ มาจัดความสำคัญและให้พิจารณาว่าปัญหาใดควรจัดการก่อน และปัญหาใดควรจัดการทีหลัง เพื่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงานต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

บริบทของสถานีตำรวจภูธรกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

สถานีตำรวจภูธรกระสัง ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ถนนสุขาภิบาล 1 ตำบลกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2494 สถานีตำรวจภูธรกระสัง มีอาคารเป็นอาคารไม้

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2504 ได้ทำการต่อเติมชั้นล่าง ก่ออิฐทั้ง 4 ด้าน และเมื่อประมาณปี พ.ศ.2522 กรมตำรวจได้อนุมัติให้สร้างสถานีตำรวจหลังใหม่ขึ้น สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2523 โดยมีพันตำรวจเอก ชาญชัย พงศ์พิชิตกุล ตำแหน่งผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีบริบทพอสังเขป ดังนี้ (สถานีตำรวจภูธรกระสัง. 2555 : 1- 8)

ลักษณะที่ตั้ง สถานีตำรวจภูธรกระสัง ตั้งอยู่ในตัวอำเภอกระสัง อยู่ติดกับจังหวัดสุรินทร์ ห่างจากศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์ประมาณ 35 กิโลเมตร

เขตการปกครอง

มีเนื้อที่การปกครองประมาณ 652.7 ตารางกิโลเมตร โดยมีหมู่บ้านจำนวน 115 หมู่บ้าน ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากศูนย์กลางจังหวัดบุรีรัมย์ไปทางทิศตะวันออก โดยทางรถยนต์ ระยะทาง 30 กิโลเมตร แยกการดูแลในการรักษาความปลอดภัยเป็น 7 ตำบล ดังนี้

1. ตำบลกระสัง
2. ตำบลสองชั้น
3. ตำบลสูงเนิน
4. ตำบลบ้านปรือ
5. ตำบลหนองเต็ง
6. ตำบลกันทรารมย์
7. ตำบลเมืองไผ่

อาณาเขต

ด้านทิศเหนือ ติดกับ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ด้านทิศตะวันออก ติดกับเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ด้านทิศตะวันตก ติดกับเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ด้านทิศใต้ ติดกับเขตอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรกระสัง รวมทั้งสิ้น จำนวน 73,292 คน แยกเป็น ชาย 36,503 คน และ หญิง 36,789 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2555)

ข้อมูลต่างๆ ของสถานีตำรวจภูธรกระสัง

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมภายในจังหวัด

กระสัง – สุรินทร์	ระยะทาง	30 กิโลเมตร
กระสัง – บุรีรัมย์	ระยะทาง	30 กิโลเมตร

กระสัง – ห้วยราช	ระยะทาง	20 กิโลเมตร
กระสัง – ปลับปลาชัย	ระยะทาง	35 กิโลเมตร
กระสัง – โนนจำปา	ระยะทาง	20 กิโลเมตร
ทางรถไฟ มีรถไฟสายกรุงเทพฯ - อุบลราชธานี วิ่งผ่าน		

1.2 การสื่อสาร

ในเขตสถานีตำรวจภูธรกระสัง มีหมายเลขโทรศัพท์ไว้รองรับการแจ้งเหตุต่างๆ ตลอด 24 ชั่วโมงจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยรับตลอดเวลา มีหมายเลข 2 หมายเลข คือ หมายเลข 191 และ หมายเลข 0 4469 1318 และเครื่องมือสื่อสารวิทยุรับ – ส่ง ในการติดต่อสื่อสาร

สถานีตำรวจภูธรกระสัง มีอัตรากำลังพล

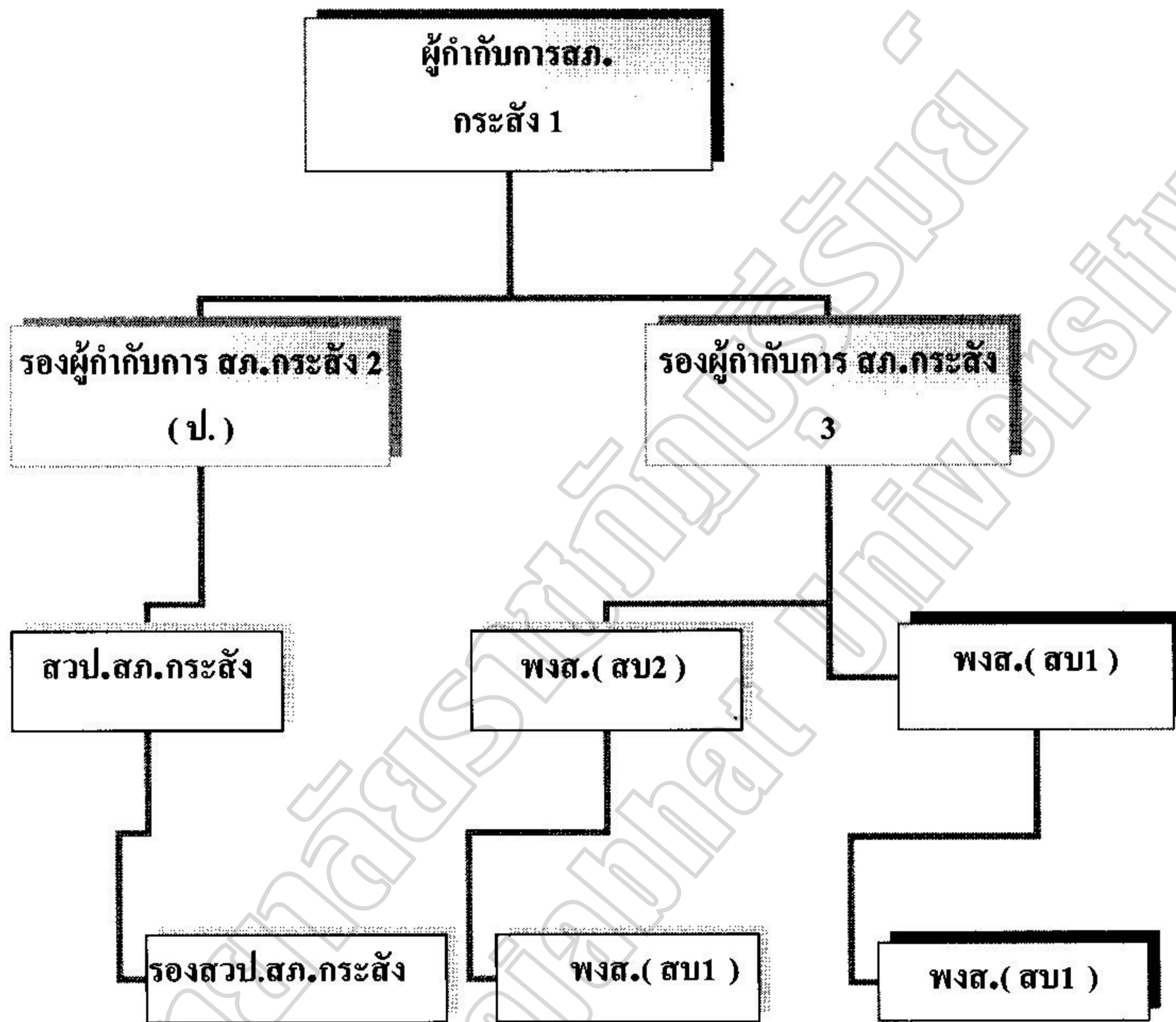
- ชั้นสัญญาบัตร อัตรากำลังอนุญาต 22 นาย มีตัวจริง 14 นาย ไปช่วยราชการ 1 นาย
- ชั้นประทวน อัตรากำลังอนุญาต 101 นาย มีตัวจริง 46 นาย ไปช่วยราชการ 1 นาย

รายชื่อนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน

1. พ.ต.อ.ชาญชัย พงษ์พิชิตกุล	ผกก.สภ.กระสัง
2. พ.ต.ท.ประเสริฐ ควรรำนวน	รอง ผกก.(ป.)สภ.กระสัง
3. พ.ต.ท.ถนอม พาจันทัก	รอง ผกก.(สส.)สภ.กระสัง
4. พ.ต.ท. วุฒิวัฒน์ เจือไทย	สวป.สภ.กระสัง
5. พ.ต.ท.พงศ์รัต เมธีรัตนธรรม	สวป.สภ.กระสัง
6. พ.ต.ท.สมพงษ์ บัณฑิตไทย	สว.อก.สภ.กระสัง
7. พ.ต.ท.เอกภาค รูปสมุทร	สว.สส.สภ.กระสัง
8. พ.ต.ท.ชินเทพ พันธุ์ทอง	สวป.สภ.หนองหงษ์(มาช่วยราชการ)
9. ร.ต.อ.ศักดิ์ชัย ทองม้วน	พงส.(สบ1) สภ.กระสัง
10. ร.ต.ท.ชนัช นครไธสง	พงส.(สบ1) สภ.กระสัง
11. ร.ต.ท.สมควร ว่าเร็วดี	รอง สวป.สภ.กระสัง
12. ร.ต.ต.ไพวรรณ ไชยคำรงค์	รอง สวป.สภ.กระสัง
13. ร.ต.ต.ยุทธพงศ์ ทรงศิริ	รอง สวป.สภ.กระสัง
14. ร.ต.ต.สุระชัย ปีต้ายัง	รอง สว.ชร.สภ.กระสัง
15. ร.ต.ต.เลื่อนไหลอายุ 53 ปี(จำนวน 11 นาย)	รอง สว.(ป.)สภ.กระสัง
พันตำรวจเอก	จำนวน 1 นาย
พันตำรวจโท	จำนวน 8 นาย(มาช่วยราชการ 1 นาย)
พันตำรวจตรี	จำนวน - นาย

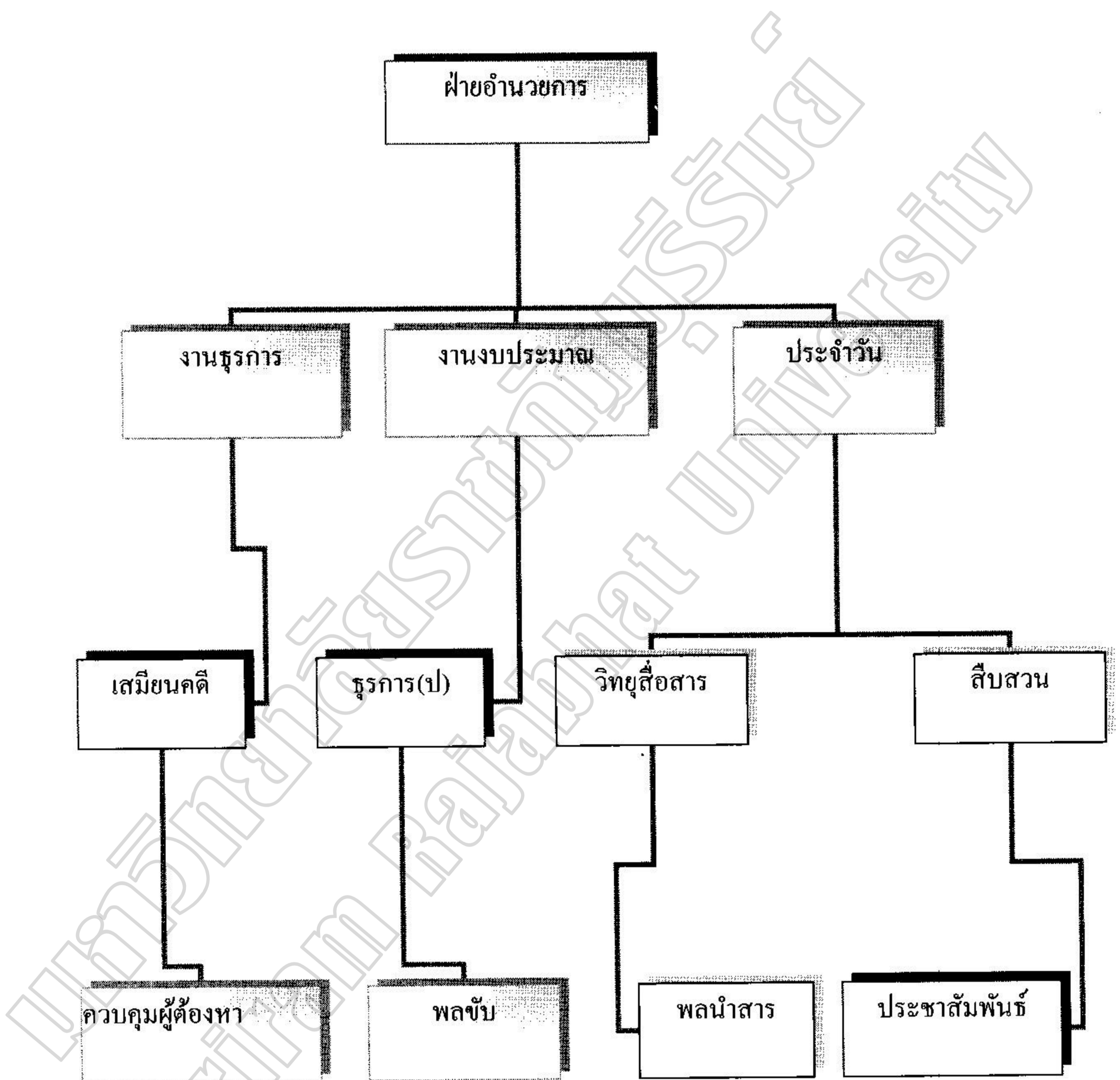
ร้อยตำรวจเอก	จำนวน 1 นาย
ร้อยตำรวจโท	จำนวน 2 นาย
ร้อยตำรวจตรี	จำนวน 14 นาย
ดาบตำรวจ	จำนวน 34 นาย
จ่าสิบตำรวจ	จำนวน 1 นาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาพประกอบ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานสถานีตำรวจภูธรกระชั้น

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2553 : ออนไลน์)

ภาพประกอบ 2.2 โครงสร้างหน่วยงานสถานีตำรวจภูธรกระสัง

ที่มา: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2553 : ออนไลน์)

วิสัยทัศน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1. รักษาความมั่นคง
2. การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. การทำสงครามกับคอร์รัปชันทุกรูปแบบ
4. การทำให้ตำรวจเป็นที่พึ่งของประชาชน
5. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม
6. การพัฒนาองค์กรและการบริหาร

ตำรวจภูธรภาค 3

ตำรวจภูธรภาค 3 และประชาชนรวมเป็นหนึ่ง มุ่งมั่น สร้างสรรค์ ตู้อการให้บริการ ที่ดี ชำรงไว้ซึ่งหลักคุณธรรมของการบังคับใช้กฎหมาย

นโยบายการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ได้ตระหนักดีว่า การที่ข้าราชการตำรวจจะสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ความมุ่งหมายของทางราชการนั้น จะต้องได้รับนโยบายที่แจ่มชัดสามารถปฏิบัติงานได้ มีหลักยึดในการอำนวยความสะดวก และกำกับดูแลให้งานเป็นไปตามที่สั่งการมีประสิทธิภาพและอำนวยผลประโยชน์ให้กับประชาชนมากที่สุด นั้นได้ยึดหลักตามแบบแผนกรมตำรวจแม่บทฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531 – 2534) ให้สอดคล้องกับแผนมหาดไทย ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2531 – 2534) เป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ นั้น ได้มีผู้ให้ความสนใจทำการศึกษาวิจัย ซึ่งจากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังต่อไปนี้

พงษ์ศักดิ์ เชื้อสมบูรณ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง เงินเดือนกับค่าครองชีพของตำรวจชั้นประทวนกรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินเดือนกับค่าครองชีพข้าราชการตำรวจชั้นประทวนและปัจจัยกำหนดค่าครองชีพของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีภูมิหลังต่างกัน ผลการวิจัยสรุปว่า ปัญหาเงินเดือนกับค่าครองชีพอยู่ในระดับมาก ตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้ที่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 86.5 แหล่งการเป็นหนี้สินของตำรวจชั้นประทวนเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) เป็นหนี้สหกรณ์ และสวัสดิการราชการ 2) เป็นหนี้ธนาคารหรือสถาบันการเงิน 3) เป็นหนี้เพื่อนหรือญาติ 4) เป็นหนี้ร้านค้าเอกชนและเป็นหนี้วงแชร์ ปัญหาเงินเดือนกับค่าครองชีพ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาและ

ส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาเงินเดือนกับค่าครองชีพมีผลต่อขวัญกำลังใจในการทำงาน มีผลต่อคุณภาพการทำงานและส่งผลไปถึงแนวโน้มการประพุดติมิชอบ

ชวลิต คชหิรัญ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกู้ยืมเงิน แหล่งเงินกู้ และผลกระทบอันเกิดจากการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจ ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุสำคัญที่ทำให้ความจำเป็นในการกู้ยืมเงินมาจาก เงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการที่ได้รับจากทางราชการไม่เพียงพอ และทราบว่าการมีหนี้สินที่เกินความสามารถทำให้ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานราชการ

ราชย์ เผ่าศิษฐ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบรายได้และสวัสดิการของตำรวจชั้นประทวนของโรงพักในเขตเมืองและเขตชนบทในจังหวัดเชียงใหม่ ผลวิจัยพบว่า รายได้ของตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดเชียงใหม่เป็นรายได้ประจำจากเงินเดือนทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทเดือนละ 6,000-10,000 บาท โดยตำรวจที่อยู่ในเขตชนบทจะมีเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสูงกว่าเขตเมือง เพราะส่วนใหญ่ตำรวจชนบทมีชั้นยศและอายุมากกว่าตำรวจในเมือง เป็นร้อยละ 77 ของตำรวจชั้นประทวนมีเงินพิเศษประจำตำแหน่ง สำหรับรายได้จากอาชีพเสริมพบว่าตำรวจชั้นประทวนส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพเสริม และสำหรับผู้ที่ทำอาชีพเสริมมีรายได้ไม่เกิน 2,000 บาทต่อเดือน

รายจ่ายของตำรวจชั้นประทวนพบว่า รายจ่ายส่วนตัวของตำรวจชั้นประทวนทั้งเขตเมืองและเขตชนบทส่วนใหญ่มากกว่า 2,000 บาทต่อเดือนและรายจ่ายของครอบครัวเดือนละ 5,000 บาทต่อเดือน ในส่วนรายจ่ายเกี่ยวกับอาชีพตำรวจอันได้แก่ อาวุธปืน วิทยุสื่อสารและยานพาหนะพบว่า ตำรวจในเขตเมืองซื้ออาวุธปืน วิทยุสื่อสาร ในราคาแพงกว่าตำรวจชั้นประทวนที่อยู่ในเขตชนบท สำหรับการมียานพาหนะนั้นตำรวจที่อยู่ในเขตเมืองนิยมใช้รถจักรยานยนต์มากกว่า ตำรวจในเขตชนบทใช้รถยนต์มากกว่า สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับที่พักอาศัยนั้นพบว่าตำรวจชั้นประทวนที่มีบ้านพักส่วนตัวและเช่าบ้านพักจะมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ในด้านหนี้สินตำรวจชั้นประทวนพบว่า ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทพบว่ากว่าร้อยละ 85 เป็นสมาชิกสหกรณ์และมีภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนมากกว่า 2,000 บาท ขณะเดียวกันหนี้สินส่วนใหญ่ของตำรวจชั้นประทวนเป็นหนี้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน

ตำรวจชั้นประทวนในเขตเมืองและเขตชนบทส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจต่อรายได้และเบี้ยเลี้ยงที่ได้รับ แต่พึงพอใจต่อสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับ

สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันของเขตเมืองและชนบททำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องค่าใช้จ่ายของครอบครัวและรายได้จากอาชีพเสริมของตำรวจชั้นประทวน ภูมิหลังทาง

เศรษฐกิจที่แตกต่างกันอันเนื่องจากรายได้ต่อเนื่องทำให้ลักษณะการมียานพาหนะและอาวุธปืนแตกต่างกัน โดยผู้มีรายได้สูงกว่าจะมียานพาหนะและอาวุธปืนที่ดีกว่า แต่ไม่ทำให้เกิดการแตกต่างกันในการมีวิทยุสื่อสาร สำหรับสถานะทางเศรษฐกิจในสังคมที่แตกต่างกันจึงทำให้ตำรวจชั้นประทวนให้ความสำคัญต่อสวัสดิการและรายได้ที่ได้รับแตกต่างกัน

กาญจนา พูลแก้ว (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจชั้นประทวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ผลวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ส่วนใหญ่มีอายุราชการตั้งแต่ 11-20 ปี มีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งอยู่ระหว่าง 8,001-10,000 บาท มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน มีรายได้ครัวเรือนอยู่ระหว่าง 14,001บาทขึ้นไป

2. ลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ลักษณะการกู้ยืมเงิน จำนวนหนี้สินที่เป็นตัวเงิน จำนวนภาระหนี้ ระยะเวลาชำระหนี้เกินกำหนด มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สำหรับปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ

3. ปัญหาอุปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ได้แก่ ปัญหาพฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สินทำให้ขาดสมาธิในการทำงาน มีความเครียดทำให้ขาดงาน ลางานทำงานไม่มีประสิทธิภาพผิดพลาดบ่อย ข้อเสนอแนะ ควรจัดสวัสดิการต่างๆ เพิ่มขึ้น จัดหาอาชีพเสริม จัดหาแหล่งเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำ

ถวัลย์ ศุภร์คณาภรณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ค่าครองชีพที่สมดุลของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนกรณีศึกษาสถานีตำรวจในกองบังคับการตำรวจนครบาล 8 เพื่อศึกษาถึงค่าครองชีพที่สมดุล และปัจจัยที่มีผลต่อค่าครองชีพที่สมดุลของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยสภาพการทำงานที่ดีของตำรวจเป็นปัจจัยที่มีผลต่อค่าครองชีพที่สมดุลของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ซึ่งประกอบไปด้วยการทำงานที่ตรงกับทักษะ และความสามารถ มีค่าตอบแทนที่พอต่อการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ การได้รับการยอมรับ การมีมิตรสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา การไม่รู้จักรางแผนใน

ค่าใช้จ่าย ในขณะที่เดียวกันข้าราชการตำรวจ นั้นต้องทำงานหนักแต่ค่าตอบแทนน้อยและไม่สามารถที่จะใช้ชีวิตแบบพึ่งตนเองได้

สุทธิศักดิ์ มีฉลาด (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สถานะทางเศรษฐกิจของตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรตำบลภูผิงคราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจทั้งด้านรายรับรายจ่าย ศึกษาถึงความหวังและความต้องการความช่วยเหลือ ด้านสวัสดิการของตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรตำบลภูผิงคราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มาจากเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและเงินพิเศษประจำตำแหน่ง เงินเลี้ยงภรรยาและการปราบปราม ด้านการจราจรและด้านสืบสวน แต่ร้อยละ 89.2 ตำรวจชั้นประทวนส่วนใหญ่จึงไม่มีรายได้พิเศษอื่นใด สำหรับรายจ่าย ส่วนใหญ่จะเป็นรายจ่ายสำหรับการชำระหนี้สิน รายจ่ายในครัวเรือน นอกจากนี้ยังพบว่าตำรวจชั้นประทวนมีรายจ่ายมากกว่ารายได้ โดยส่วนใหญ่มีภาระค่าใช้จ่ายในด้านพาหนะ ที่อยู่อาศัย อาวุธปืน อุปกรณ์สื่อสาร รายจ่ายเพื่อเลี้ยงบุตร แต่ค่าตอบแทนไม่เพียงพอ จึงนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาเงินเพิ่มเติม

ธีรพงษ์ สุริยะลังกา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สถานะทางเศรษฐกิจของข้าราชการตำรวจในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจในด้านรายรับรายจ่าย และพฤติกรรมการใช้จ่ายบริโภค เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการออมเงิน ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้สิน และความต้องการความช่วยเหลือในการส่งเสริม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 38.3 ปี มีสถานภาพสมรสแล้วและปฏิบัติงานสายปฏิบัติภาคสนามและพักอาศัยอยู่กับสมาชิกครอบครัว รายได้ของข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่มาจาก เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง เงินประจำตำแหน่ง มีรายได้เท่ากับรายจ่าย สำหรับรายจ่ายส่วนใหญ่เป็นการชำระหนี้ และยังพบว่าข้าราชการตำรวจต้องเข้ารับการอบรมอาชีพเสริม และปรับปรุงสวัสดิการต่างๆ ให้ดีขึ้น

ธิดา ว่องวันดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจ กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทางการเงิน และสภาพหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลาง และศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างภาระหนี้ ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแหล่งสินเชื่อของข้าราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานซึ่งอยู่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ในการวิเคราะห์ พบว่า หนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลาง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีหนี้สิน ร้อยละ 80.9 และหนี้ประเภทเพื่อการอุปโภคบริโภคซึ่งเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มากกว่าการเป็นหนี้ประเภทที่อยู่อาศัย

ทองสุข โปรงทะเล (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้านคือ ปัญหาด้านรายรับ ปัญหาด้านรายจ่าย ปัญหาด้านหนี้ในระบบและปัญหาด้านหนี้นอกระบบ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดสถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาระดับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านรายจ่ายอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านรายรับ ด้านหนี้ในระบบและด้านหนี้นอกระบบอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ ควรดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและประหยัด อดออม และต้องการให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาแหล่งเงินกู้ ดอกเบี้ยต่ำและผ่อนชำระในระยะยาว

แสงดาว ศักดิ์วิเศษวัฒนา (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้านคือ ปัญหาด้านรายรับ ปัญหาด้านรายจ่าย ปัญหาด้านหนี้ในระบบและปัญหาด้านหนี้นอกระบบ กลุ่มตัวอย่างคือประชากรซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดสถานีตำรวจภูธรละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านรายจ่ายอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงมาหาต่ำดังนี้ ด้านรายจ่าย ด้านหนี้นอกระบบ ด้านรายรับ และด้านหนี้ในระบบ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง และสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ รองลงมาคือ ควรดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และต้องการหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจนั้นมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารบุคคลภายในองค์กร ทำให้เห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับข้าราชการตำรวจ เพื่อจะได้เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านค่าตอบแทน สวัสดิการให้สอดคล้องกับค่าครองชีพและรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งหาทางแก้ไขปัญหาด้านหนี้สิน

อันจะเป็นการพัฒนาทั้งข้าราชการตำรวจและครอบครัว ช่วยให้ข้าราชการตำรวจมีขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ดียิ่งขึ้น สิ่งที่จะได้ตามมาคือประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งเป็นกำลังส่วนมากและมีความสำคัญยิ่งต่องานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ในปี พ.ศ. 2556 จำนวน 63 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาและแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ การศึกษา ชั้นยศ ตำแหน่ง แผนกงานที่รับผิดชอบ อาชีพเสริม อาชีพคู่สมรส โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย หนี้ในระบบและหนี้นอกระบบ แหล่งเงินกู้ยืม โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน ดังนี้คือ ปัญหาด้านรายรับ ปัญหาด้าน

รายจ่าย ปัญหาด้านหนี้ในระบบและปัญหาด้านหนี้นอกระบบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดง
ความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับปัญหาค่า
ครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ จากการศึกษา
ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัด
บุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความและรายงานการวิจัย
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาค่า
ครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจ

2.2 สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาในแต่ละด้าน

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณา
และตรวจสอบความถูกต้องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อให้คำถามที่ครอบคลุม
ตรงสภาพความเป็นจริง เป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญใน
การตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

2.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์ ผู้ช่วยอธิการบดี
ฝ่ายกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้อย สุปิงคลัด ข้าราชการบำนาญ อดีตรอง
นายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.4.3 พันตำรวจเอกชาญชัย พงษ์พิชิตกุล ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรกระสัง
จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย หนี้ในระบบ หนี้นอกระบบและแหล่งเงินกู้ยืมของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	63	100.00
1. เพศ		
1.1 ชาย	62	98.41
1.2 หญิง	1	1.59
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	0	0.00
2.2 31-40 ปี	8	12.70
2.3 41-50 ปี	39	61.90
2.4 51 ปีขึ้นไป	16	25.40
3. อายุราชการ		
3.1 น้อยกว่า 10 ปี	0	0.00
3.2 10-20 ปี	22	34.92
3.3 21-30 ปี	25	39.68
3.4 30 ปีขึ้นไป	16	25.40
4. ระดับชั้นยศ		
4.1 จำดับตำรวจ	0	0.00
4.2 คาบตำรวจ	31	49.21
4.3 ร้อยตำรวจตรี	16	25.40
4.4 ร้อยตำรวจโท	5	7.94
4.5 ร้อยตำรวจเอก	4	6.35
4.6 พันตำรวจตรี	0	0.00
4.7 พันตำรวจโท	6	9.52
4.8 พันตำรวจเอก	1	1.59

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ตำแหน่งสายงาน		
5.1 งานป้องกันปราบปราม	43	86.25
5.2 งานจราจร	4	6.30
5.3 งานสืบสวน	6	9.52
5.4 งานสอบสวน	7	11.11
5.5 งานธุรการ	2	3.17
5.6 งานบริหาร	1	1.59
6. ระดับการศึกษา		
6.1 มัธยมศึกษาตอนต้น	5	7.94
6.2 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	18	28.57
6.3 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3	4.76
6.4 ปริญญาตรี	31	49.21
6.5 สูงกว่าปริญญาตรี	6	9.52
7. สถานภาพสมรส		
7.1 โสด	3	4.76
7.2 สมรส	55	87.30
7.3 หม้าย	0	0.00
7.4 หย่าร้าง	5	7.94
8. อาชีพคู่สมรส		
8.1 แม่บ้านหรือพ่อบ้าน	15	23.81
8.2 ค้าขาย	3	4.76
8.3 รับจ้าง	7	11.11
8.4 รับราชการ	30	47.62
8.5 เกษตรกรรม	1	1.59
8.6 อื่นๆ	7	11.11

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9.อาชีพเสริม/ธุรกิจส่วนตัว		
9.1 ไม่มี	50	79.37
9.2 มี	13	20.63
10.ที่อยู่อาศัย		
10.1 บ้านพัก/ห้องพักตนเอง	41	65.08
10.2 บ้านพัก/ห้องพักของทางราชการ	19	30.16
10.3 บ้านเช่า/ห้องเช่า	1	1.59
10.4 บ้านบิดา มารดา ญาติหรือผู้อื่น	2	3.17

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 63 คน จำแนกตามเพศ เป็นชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 98.41 เป็นหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 ที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี

เมื่อจำแนกตามอายุราชการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุราชการระหว่าง 21-30 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 39.68 รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการระหว่าง 10- 20 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 34.92 มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุน้อยกว่า 10 ปี

เมื่อจำแนกตามระดับชั้นยศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ระดับชั้นยศดาบตำรวจ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 49.21 รองลงมาคือระดับชั้นยศร้อยตำรวจตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 ที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ระดับชั้นยศพันตำรวจเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นยศจ่าสิบตำรวจ

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งสายงาน กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่งงานป้องกันปราบปราม มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 68.25 รองลงมาคือ ตำแหน่ง

สอบสวน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ตำแหน่งงานบริหาร จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 49.21 รองลงมาคือระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.94

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม สถานภาพสมรสมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 87.30 รองลงมาคือ สถานภาพหย่าร้าง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.94 มีจำนวนน้อยที่สุด คือ สถานภาพโสด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างสถานภาพหม้าย

เมื่อจำแนกตามอาชีพคู่สมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีคู่สมรส ประกอบอาชีพรับราชการมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 47.62 รองลงมาคือ เป็นแม่บ้าน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 23.81 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คืออาชีพเกษตรกรรวมจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59

เมื่อจำแนกตามอาชีพเสริมหรือธุรกิจส่วนตัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ไม่มีอาชีพเสริมหรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 79.37 และที่มีอาชีพเสริมหรือธุรกิจส่วนตัว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.63

เมื่อจำแนกตามที่อยู่อาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มีที่อยู่อาศัยเป็นบ้านพักหรือห้องพักของตนเองมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 56.08 รองลงมาคือ มีที่อยู่อาศัยเป็นบ้านพักหรือห้องพักของทางราชการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 30.16 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเช่า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย หนี้ในระบบ หนี้นอกระบบและแหล่งเงินกู้ยืมของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ดังแสดงในตาราง 4.2 ดังนี้

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม รายรับ รายจ่าย หนี้ในระบบ หนี้นอกระบบและแหล่งเงินกู้ยืม

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	63	100.00
1. เงินเดือน		
1.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	0	0.00
1.2 10,000-15,000 บาท	2	3.17
1.3 15,001-20,000 บาท	13	20.63
1.4 มากกว่า 20,001 บาท ขึ้นไป	48	76.19
2. เงินเพิ่มประจำตำแหน่ง		
2.1 มี	61	96.83
2.2 ไม่มี	2	3.17
3. เบี้ยเลี้ยงประจำเดือน		
3.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท	59	93.65
3.2 1,000-5,000 บาท	4	6.35
3.3 มากกว่า 5,000 บาท ขึ้นไป	0	0.00
4. รายได้จากอาชีพเสริมต่อเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท	46	73.02
4.2 1,000 -2,000 บาท	7	11.11
4.3 2,001-3,000 บาท	2	3.17
4.4 มากกว่า 3,000 บาท ขึ้นไป	8	12.70
5. รายได้कु้สมรสต่อเดือน		
5.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	12	19.05
5.2 10,000-15,000 บาท	10	15.87
5.3 15,001-20,000 บาท	4	6.35
5.4 20,001-25,000 บาท	6	9.52
5.5 มากกว่า 25,000 บาท	17	26.98
5.6 ไม่มีรายได้	14	22.2

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. รายรับครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน		
6.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	11	17.46
6.2 10,000-15,000 บาท	10	15.87
6.3 15,001-20,000 บาท	4	6.35
6.4 20,001-25,000 บาท	10	15.87
6.5 มากกว่า 25,000 บาท	28	44.44
7. เงินออมต่อเดือน		
7.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท	23	36.51
7.2 1,000-2,000 บาท	22	34.92
7.3 2,001-3,000 บาท	2	3.17
7.4 มากกว่า 3,001 บาท	16	25.40
8. รายจ่ายต่อเดือน		
8.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	4	6.35
8.2 10,000-15,000 บาท	12	19.05
8.3 15,001-20,000 บาท	9	14.29
8.4 มากกว่า 20,000 บาท	38	60.32
9. รายจ่ายต่อเดือนในด้านใดมากที่สุด		
9.1 ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว	39	32.10
9.2 ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่	12	0.00
9.3 ชำระหนี้สิน	47	59.88
9.4 ค่าใช้จ่ายด้านสันตนาการและภาษีสังคม	14	1.23
9.5 ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาตนเองหรือบุคคลในครอบครัว	23	6.79
10. หนี้สิน		
10.1 มี	61	96.83
10.2 ไม่มี	2	3.17

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
11. จำนวนเงินที่เป็นหนี้		
11.1 ต่ำกว่า 100,000 บาท	3	4.76
11.2 100,000-300,000 บาท	0	0.00
11.3 300,001-500,000 บาท	6	9.52
11.4 500,001-700,000 บาท	4	6.35
11.5 700,001-1,000,000 บาท	12	19.05
11.6 มากกว่า 1,000,000 บาท	38	60.32
12. แหล่งเงินกู้ยืม		
12.1 แหล่งเงินกู้ในระบบธนาคารหรือ สถาบันการเงิน	58	79.45
12.2 แหล่งเงินกู้นอกระบบธนาคารหรือ สถาบันการเงิน	4	5.50
12.3 แหล่งเงินกู้ในระบบและนอกระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน	11	15.05
13. วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน		
13.1 สร้างที่อยู่อาศัย	29	18.70
13.2 ซื้อยานพาหนะหรือเครื่องอำนวยความสะดวก	33	21.30
13.3 เพื่อการศึกษาตนเองและบุคคลในครอบครัว	32	20.65
13.4 ทำธุรกิจ/อาชีพเสริม	11	7.10
13.5 ใช้จ่ายภายในครอบครัว	50	32.25

จากตาราง 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 63 คน จำแนกตามเงินเดือน พบว่า ช่วงเงินเดือนมากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 76.19 รองลงมาคือ ช่วงเงินเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็น

ร้อยละ 20.63 ที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือช่วงเงินเดือนระหว่าง 10,000-15,000 บาท มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

เมื่อจำแนกตามเงินเพิ่มประจำตำแหน่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีเงินเพิ่มประจำตำแหน่ง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 96.83 และที่ไม่มีเงินเพิ่มประจำตำแหน่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17

เมื่อจำแนกตามการได้รับเงินเบี้ยเลี้ยงประจำเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้รับเบี้ยเลี้ยงประจำเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 93.65 รองลงมาคือได้รับเบี้ยเลี้ยงประจำเดือนระหว่าง 1,000-5,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.35 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามได้รับเบี้ยเลี้ยงประจำเดือน มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไปเลย

เมื่อจำแนกตามรายได้จากอาชีพเสริมต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มีรายได้จากอาชีพเสริมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 73.02 รองลงมาคือ มีรายได้จากอาชีพเสริมต่อเดือนมากกว่า 3,000 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีรายได้จากอาชีพเสริมต่อเดือน ระหว่าง 2,001-3,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17

เมื่อจำแนกตามรายได้คู่สมรสต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีคู่สมรสมีรายได้มากกว่า 25,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.98 รองลงมาคือ คู่สมรสมีรายได้ไม่แน่นอน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ คู่สมรสมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001- 25,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.35

เมื่อจำแนกตามรายรับครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มีรายรับครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาทขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 44.44 รองลงมาคือมีรายรับครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 17.46 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีรายรับครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.35

เมื่อจำแนกตามเงินออมต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีเงินออมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 36.51 รองลงมาคือมีเงินออมต่อเดือนระหว่าง 1,001-2,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 34.92 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีเงินออมต่อเดือนระหว่าง 2,001-3,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17

เมื่อจำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มีรายจ่ายต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 60.32 รองลงมาคือมี

รายจ่ายต่อเดือนระหว่าง 10,000-15,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีรายจ่ายต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.35

เมื่อจำแนกตามรายจ่ายมากที่สุดต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีรายจ่ายต่อเดือนในการชำระหนี้สินมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 59.88 รองลงมาคือเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือเป็นค่าใช้จ่ายด้านการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 1.23

เมื่อจำแนกตามหนี้สินพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีหนี้สิน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 96.83 และที่ไม่มีหนี้สิน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17

เมื่อจำแนกตามจำนวนเงินที่เป็นหนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้ มากกว่า 1,000,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 60.32 รองลงมาคือมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้ ระหว่าง 700,001-1,000,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้ ต่ำกว่า 100,00 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76

เมื่อจำแนกตามแหล่งเงินกู้ยืม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 79.45 รองลงมาคือกู้ยืมเงินจากทั้งแหล่งเงินกู้ในระบบและนอกระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50

เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกู้เงินเพื่อใช้จ่ายในครอบครัวมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 รองลงมาคือเพื่อใช้จ่ายซื้อยานพาหนะหรือเครื่องอำนวยความสะดวก จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือเพื่อใช้จ่ายในการทำธุรกิจ/อาชีพเสริม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ดังแสดงในตาราง 4.3 – 4.7 ดังนี้

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ปัญหาด้านรายรับ	3.96	0.84	มาก
2. ปัญหาด้านรายจ่าย	4.21	0.78	มาก
3. ปัญหาด้านหนี้ในระบบ	3.47	1.02	ปานกลาง
4. ปัญหาด้านหนี้นอกระบบ	3.17	1.13	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.70	0.70	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรายรับ ด้านรายจ่าย อยู่ในระดับมาก ส่วนนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำจะได้ดังนี้ ด้านรายจ่าย ($\bar{X} = 4.21$) ด้านรายรับ ($\bar{X} = 3.96$) ด้านหนี้ในระบบ ($\bar{X} = 3.47$) และด้านหนี้นอกระบบ ($\bar{X} = 3.17$) ตามลำดับ

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ
ตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านรายรับ โดยภาพรวม
และรายข้อ

ข้อความ	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ปัญหาด้านรายรับ			
1. ความไม่เหมาะสมของเงินเดือนกับค่าครองชีพในปัจจุบัน	4.13	1.00	มาก
2. ความไม่เหมาะสมของเงินประจำตำแหน่ง	4.22	0.99	มาก
3. ความไม่เหมาะสมของระบบจัดสรรเบี้ยเลี้ยง	4.33	1.01	มาก
4. ความไม่เหมาะสมของการจัดสวัสดิการต่างๆ	4.10	1.10	มาก
5. คู่สมรสไม่มีรายได้	3.32	1.58	ปานกลาง
6. ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริมหรือธุรกิจส่วนตัว	3.68	1.49	มาก
รวมเฉลี่ย	3.96	0.84	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด
สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านรายรับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5. อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3. ความเหมาะสมของระบบจัดสรรเบี้ยเลี้ยง ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา
คือ ข้อ 2. ความไม่เหมาะสมของเงินประจำตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
ข้อ 5. คู่สมรสไม่มีรายได้ ($\bar{X} = 3.32$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ
ตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านรายจ่าย โดยภาพรวม
และรายข้อ

ข้อความ	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ปัญหาด้านรายจ่าย	4.06	1.09	มาก
7. ท่านมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ			
8. มีปัญหาเศรษฐกิจและค่าครองชีพในปัจจุบันทำให้ มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น	4.17	1.04	มาก
9. งบประมาณทางราชการ กับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน มีไม่เพียงพอ	4.40	0.92	มาก
10. ความไม่เหมาะสมของสวัสดิการต่างๆกับค่าครองชีพ ในปัจจุบัน	4.38	0.83	มาก
11. รายจ่ายด้านภาษีสังคมและค่านิยมที่ไม่เหมาะสม	4.05	0.90	มาก
12. รายจ่ายด้านภาระหนี้สิน	4.22	1.03	มาก
รวมเฉลี่ย	4.21	0.78	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานี
ตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านรายจ่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
ข้อ 9. งบประมาณทางราชการ กับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.40$)
รองลงมา คือ ข้อ 10. ความไม่เหมาะสมของสวัสดิการต่างๆกับค่าครองชีพในปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.38$)
ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 11. รายจ่ายด้านภาษีสังคมและค่านิยมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ
ตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหนี้ในระบบ
โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ปัญหาด้านหนี้ในระบบ			
13. จำนวนหนี้สินในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ และระบบธนาคาร	3.67	1.16	มาก
14. วงเงินให้กู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์หรือธนาคาร พาณิชย์มีน้อย	3.30	1.21	ปานกลาง
15. โครงการเงินกู้ต่างๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือธนาคารพาณิชย์ มีน้อย	3.40	1.22	ปานกลาง
16. อัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์หรือธนาคาร พาณิชย์มีผลต่อการก่อหนี้	3.54	1.52	มาก
17. วงเงินกู้ในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์หรือ ธนาคารพาณิชย์มีจำกัด	3.48	1.22	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.47	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 4.6 พบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานี
ตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหนี้ในระบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 13. และข้อ 16. อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับ
ปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 13. จำนวนหนี้สินในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์และ
ระบบธนาคาร ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมา คือ ข้อ 16. อัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์หรือ
ธนาคารพาณิชย์มีผลต่อการก่อหนี้ ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 14. วงเงินให้กู้
ของสหกรณ์ออมทรัพย์หรือธนาคารพาณิชย์มีน้อย ($\bar{X} = 3.30$)

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการ
ตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหนี้ในระบบ โดย
ภาพรวม และรายข้อ

ข้อความ	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ปัญหาด้านหนี้ในระบบ	3.62	1.31	มาก
18. อัตราดอกเบี้ยที่สูง	3.16	1.70	ปานกลาง
19. การติดตามทวงหนี้ของเจ้าหนี้			
20. อันตรายจากการข่มขู่ของเจ้าหนี้	2.60	1.49	ปานกลาง
21. รัฐไม่ดำเนินการทางกฎหมายกับหนี้ในระบบ อย่างจริงจัง	3.30	1.41	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.17	1.13	ปานกลาง

จากตาราง 4.7 พบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด
สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหนี้ในระบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 18. อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับ
ปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 18. อัตราดอกเบี้ยที่สูง ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมา คือ
ข้อ 21. รัฐไม่ดำเนินการทางกฎหมายกับหนี้ในระบบอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 3.30$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำที่สุด คือ ข้อ 20. อันตรายจากการข่มขู่ของเจ้าหนี้ ($\bar{X} = 2.60$)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ดังแสดงในตาราง 4.8 ดังนี้

ตาราง 4.8 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ	15	38.46
2. ควรดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและประหยัด อดออม	10	25.65
3. ต้องการให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและผ่อนชำระในระยะยาว	8	20.52
4. ต้องการให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ให้พอเพียง	4	10.25
5. ควรจัดอบรมอาชีพเสริมให้กับข้าราชการตำรวจและแม่บ้าน	2	5.12
รวม	39	100

จากตาราง 4.8 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ จำนวน 15 นาย คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมา คือ ควรดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและประหยัด อดออม จำนวน 10 นาย คิดเป็นร้อยละ 25.65 และต้องการให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและผ่อนชำระในระยะยาว จำนวน 8 นาย คิดเป็นร้อยละ 20.52 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลและมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ. 2556 จำนวน 63 นาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรหัวราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของคอนบราก ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8196
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองใน

ระยะเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามที่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด 63 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับ รายรับ รายจ่าย หนี้ในระบบ หนี้นอกระบบและแหล่งเงินกู้ยืม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.3 ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธร กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดทำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจใน สังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาค่าครองชีพ และหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรายรับ และ ด้านรายจ่าย อยู่ในระดับมาก ส่วนนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงไปหาค่า ได้ดังนี้ ด้านรายจ่าย ด้านรายรับ ด้านหนี้ในระบบ และด้านหนี้นอกระบบ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ เพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ รองลงมา คือ ควรดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและประหยัด อดออม และต้องการให้ผู้บังคับบัญชา จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและผ่อนชำระในระยะยาว ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแนวทางที่ผู้บังคับบัญชาในระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บังคับบัญชาของสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จะต้องนำไปแก้ไข ปรับปรุงโครงสร้างอัตราเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการ ตลอดจนการอบรมปลูกฝังให้ข้าราชการตำรวจได้ดำเนินชีวิตตามแนวหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมพบว่ามีปัญหามาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีอัตราเงินเดือนไม่มากเมื่อเทียบกับข้าราชการหน่วยอื่นที่ทำงานคล้ายกัน และมีเงินประจำตำแหน่งไม่มาก ถึงแม้ว่าคู่สมรสส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับราชการทำให้รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนพอสมควร แต่ด้านรายจ่ายจะมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจค่าครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบัน แต่เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วส่วนใหญ่ก็ยังมีรายรับไม่มากกว่ารายจ่าย ด้านหนี้สินส่วนมากเป็นหนี้ในระบบสถาบันการเงินซึ่งมีความเข้มงวดในการปล่อยเงินกู้และมีอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมอยู่แล้ว การเป็นหนี้นอกระบบสถาบันการเงิน ก็มีส่วนทำให้มีปัญหาตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ เชื้อสมบูรณ์ (2536 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเงินเดือนกับค่าครองชีพข้าราชการตำรวจชั้นประทวนกรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินเดือนกับค่าครองชีพ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนและปัจจัยกำหนด ค่าครองชีพของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีภูมิหลังต่างกัน พบว่า ปัญหาเงินเดือนกับค่าครองชีพอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ผลการวิจัย ด้านปัญหาด้านรายรับ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ มีปัญหาด้านความเหมาะสมของเงินเดือนกับค่าครองชีพในปัจจุบันและความเป็นธรรมในการจัดสรรเบี้ยเลี้ยงความไม่เหมาะสมของการจัดสวัสดิการต่างๆ แต่ด้านความเหมาะสมของเงินประจำตำแหน่งซึ่งข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ได้รับ ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดให้ รายได้จากคู่สมรสและรายได้จากอาชีพเสริมหรือธุรกิจส่วนตัวสามารถช่วยเพิ่มรายรับให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงดาว ศักดิ์วิเศษวัฒนา

(2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิจัยด้าน ปัญหาด้านรายจ่าย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพในปัจจุบันทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีรายจ่ายด้านภาระหนี้สินที่มีจำนวนมาก ความเหมาะสมของสวัสดิการต่าง ๆ และการที่ข้าราชการตำรวจมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เช่น ค่าน้ำมัน อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นไม่เหมาะสมกับรายรับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิศักดิ์ มีฉลาด (2546 : 63) ได้ศึกษาเรื่อง สถานะทางเศรษฐกิจของตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรตำบลภูพิงคราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายตามสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

2.3 ผลการวิจัย ด้านปัญหาด้านหนี้ในระบบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการตำรวจส่วนมากเป็นหนี้ในระบบธนาคารหรือสถาบันการเงินมากกว่าหนี้นอกระบบ ซึ่งมีการความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ ความเหมาะสมของวงเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยอยู่แล้ว อีกทั้งไม่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานและแนวโน้มในการประพฤตินิยมชอบในการปฏิบัติงานมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา พูลแก้ว (2544 : 61) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจชั้นประทวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมการก่อหนี้ของตำรวจชั้นประทวน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ผลการวิจัย ด้านปัญหาด้านหนี้นอกระบบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสังมีส่วนน้อยมากที่เป็นหนี้นอกระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน แม้ภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันและการที่รัฐไม่ดำเนินการทางกฎหมายกับหนี้นอกระบบจะมีปัญหาในระดับปานกลาง แต่ความเพียงพอของวงเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจและระบบธนาคารพาณิชย์ซึ่งข้าราชการตำรวจส่วนมากเป็นหนี้ยู่ทำให้ปัญหาส่วนอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชวลิต ศษหิรัญ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการกู้ยืมเงิน แหล่งเงินกู้ และผลกระทบอันเกิดจากการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ ทั้งนี้เพราะว่าโครงสร้างอัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจอยู่ในขั้นต่ำมากไม่

เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบันเมื่อเทียบกับข้าราชการส่วนอื่นๆ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับงานยุติธรรมอื่น ๆ เช่น อัยการ ศาลยุติธรรม ซึ่งมีอัตราเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการตำรวจมาก อัตราเงินเดือนที่ต่ำ เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการที่ไม่เหมาะสมเพียงพอ เป็นสาเหตุหลักของปัญหาค่าครองชีพและมีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจนเกิดภาระหนี้สินขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองสุข โปรงทะเล (2553 : บทคัดย่อ)ศึกษาถึงปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง และสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการในการแก้ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาด้านหนี้สินนอกระบบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานตระหนักถึงภารกิจเกี่ยวกับหนี้สินนอกระบบเป็นสำคัญ เพราะบางครั้งอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าหนี้ในระบบ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายอย่างประหยัด อุดหนุน ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่สร้างหนี้สินเพิ่มขึ้น มีการจัดฝึกอบรมส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นวิธีแนวทางแก้ปัญหาในระยะยาวและยั่งยืนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้วิธีดำเนินการแก้ปัญหาในระยะสั้นผู้บังคับบัญชาจัดหาแหล่งเงินกู้ในระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ จัดหาอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ให้พอเพียง ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจอบรมหาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบเกี่ยวกับหนี้สินนอกระบบ ซึ่งเป็นปัญหาที่รัฐบาลให้ความสำคัญ เป็นการปล่อยเงินกู้ที่คิดอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ควรจะปราบปรามจับกุม ไม่ควรสนับสนุนหรือไปกู้ยืมเงินนอกระบบ

1.2 จากผลการวิจัยค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัด สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาด้านรายจ่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่สูงทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องต้องสร้างนิสัยผู้ใต้บังคับบัญชา จัดทำบัญชีครัวเรือน คัดของฟุ่มเฟือยสิ่งของที่ไม่จำเป็น

นอกจากรายจ่าย ฝักเป็นคณอดออม ประหยัด มัธยัสถ์ มีเหตุผลใช้อย่างประหยัดและส่งเสริมทำอาชีพเสริม ส่วนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ที่รับรู้ถึงปัญหา และต้องการช่วยเหลือควรนำปัญหานี้ไปพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ โดย ควรเพิ่มเงินเดือนและผลประโยชน์เกี่ยวกับเบี้ยเลี้ยง ค่าตอบแทนต่างๆ ให้มากขึ้น และสวัสดิการนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบราชการ นอกจากนี้ควรมีการณรงค์ให้ข้าราชการตำรวจเลิกทัศนคติ แบบวัตถุนิยม หรือทุนนิยมเสรี เลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตก เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดมีความพึงพอใจอย่างพุ่มเฟิย เกิดปัญหาภาระหนี้สินล้นมือ ทำให้ตนเองและครอบครัวเดือนร้อน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในเรื่องนี้ในกลุ่มข้าราชการตำรวจทุกระดับ ในระดับจังหวัด หรือในระดับประเทศ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการในภาพรวมขององค์กรตำรวจ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลกระทบจากปัญหาค่าครองชีพและหนี้ของข้าราชการตำรวจต่อการปฏิบัติหน้าที่ ว่ามีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านใดและระดับใดบ้าง

2.3 ควรศึกษาถึงพฤติกรรมในการก่อหนี้ของข้าราชการตำรวจ เพื่อที่จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพฤติกรรม ความประพฤติและการดำเนินชีวิตของข้าราชการตำรวจ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). **แนวการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศ**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา พูลแก้ว. (2544). **พฤติกรรมกรก่อนนี้ และ ความสามารถในการชำระหนี้สินที่มี ความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจชั้นประทวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด ขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เกริก วยัคฆานนท์. (2542). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- กิ่งพร ทองใบ. (2545). **การบริหารค่าตอบแทน**. กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมสารจำกัด.
- เกษม วัฒนชัย. (2550). **ถอดรหัสเศรษฐกิจพอเพียงเวอร์ชันการศึกษา**. มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับ ประจำวันที่ 11-17 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ปีที่ 27 ฉบับที่ 1395.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2549). **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย. (2550). **รายงานการพัฒนาคคนของประเทศไทย ปี 2550**. กรุงเทพฯ : บริษัท คีนพิบ พลิชซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด.
- จุฑารัตน์ โทษาธรรม. (2548). **สภาพหนี้กับความเครียดในการทำงานของข้าราชการครู**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร). กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชวลิต คชหิรัช. (2541). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของ สถานีตำรวจในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อ การพัฒนา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถวัลย์ สุภรณ์ภรณ์. (2546). **ค่าครองชีพที่สมดุลของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนกรณีศึกษาสถานี ตำรวจในกองบังคับการตำรวจนครบาล 8**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการ พัฒนา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ทองสุข โปร่งทะเล, ค.ต. (2553). **ปัญหาค่าครองชีพ และหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนงรอง จังหวัดบุรีรัมย์**. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์).

บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ธิดา ว่องวันดี. (2550). การวิเคราะห์ภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจ กรณีศึกษาข้าราชการในสังกัดส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีรพงษ์ สุริยะลังกา. (2548). สถานะทางเศรษฐกิจของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การเมือง). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นงลักษณ์ ยุทธสุทธิพงศ์. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำของประธานกลุ่มกับขวัญกำลังใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา : สำนักงานพัฒนาการศึกษาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 11.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2554). ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- ประเวศ ะสี. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน. บจก. สนพ.
- ปรียานุช พิบูลสรารุช. (2549). เศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานสิทธิทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ปารีชาติ ทองอยู่. (2542). ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อเนื่องของข้าราชการสาย ข และสาย ค มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พงษ์ศักดิ์ เชื้อสมบูรณ์. (2536). เงินเดือนกับค่าครองชีพของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน กรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม. (การเมืองและการปกครอง). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัฒนา หล่อตระกูล. (2542). ทักษะและพฤติกรรมการให้กู้เงินของเจ้าหน้าที่นอกระบบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เมษิณี หลวงวังโพธิ์. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน กรณี จังหวัดลพบุรี. การศึกษาอิสระ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ.(2545). การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ :

บพิธการพิมพ์.

รวงทอง ชัยประสพ และพุลสิน ศรีสุวรรณ. (ม.ป.ป.). ค่าจ้างและทฤษฎีค่าจ้าง. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ.

นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รสสุคนธ์ มกรมณี. (2552). ทฤษฎีการแก้ไขปัญหาและแนวทางปฏิบัติพื้นฐาน.ค้นเมื่อวันที่ 14

กรกฎาคม พ.ศ. 2555, แหล่งที่มา : <http://gotoknow.org/blog/rose>.

ราชัย เผ่าศิษฐ์. (2543). การเปรียบเทียบรายได้และสวัสดิการของตำรวจชั้นประทวนของโรงพักใน

เขตเมืองและเขตชนบทในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ปร.ม. (การเมืองและการปกครอง). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วาริน สววยวิเศษ. (2539). ขวัญในการปฏิบัติงานของครูวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

(วิทยาศาสตร์ศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิทยา อธิปอนันต์. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเกษตรที่พึ่งพาตนเอง. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริม

การเกษตร.

สถานีตำรวจภูธรกระสัง (2555). เอกสารบรรยายสรุปปี 2555. บุรีรัมย์ : งานธุรการกำลังพล.

สถิตย์ กองคำ. (2543). มนุษย์สัมพันธ์สำหรับการบริหาร. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏ

นครราชสีมา.

สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์. (2555). รายงานประจำปี 2555. บุรีรัมย์ : สหกรณ์ออม

ทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์.

สันต์ ศรุตานนท์. (2544, 13 ตุลาคม). “สารผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเนื่องในวันตำรวจและวัน

สถาปนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ” เติมนิวส์ : 2.

สามารถ เต็งจะวงศ์. (2545). ค่านิยมและพฤติกรรมในการดำรงชีวิตของข้าราชการครูที่มีหนี้สิน.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง

เล่มที่ 10 พฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. (2545). การสัมมนาวิชาการประจำปี พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- _____. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักพัฒนากิจการการเรียนนักศึกษา และกิจการพิเศษ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2550). ประวัติการก่อตั้ง กรมตำรวจ/สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ค้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2553, แหล่งที่มา : www.royalthaipolice.go.th.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2555). การสำรวจภาวะการณ์ครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2555. ค้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2555, แหล่งที่มา : http://nso.go.th/nso/nsopublish/theme_2-7-2.html.
- สุทธิศักดิ์ มีฉลาด. (2547). สถานะเศรษฐกิจของตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรตำบล ภูพิงราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ การเมือง). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุภาพร พิศาลบุตร และคณะ.(2548). การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิ.จ. พรินติ้ง.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2542). “การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ” ในวัฒนา 2542. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาชุมชน.
- สุวรรณณี ทับทิมอ่อน. (2548). แนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท บางปะกงจำกัด. ปัญหาพิเศษ ปร.ม. (การบริหารทั่วไป). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แสงดาว ศักดิ์วิเศษวัฒนา. (2555). ปัญหาค่าครองชีพ และหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรสะพานทราย จังหวัดบุรีรัมย์. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เอก อังสนานนท์, พล.ต.ต. (2547). พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด.
- อภิชัย พันธเสน. (2544). พุทธเศรษฐศาสตร์ : วิวัฒนาการ ทฤษฎี และการประยุกต์กับเศรษฐศาสตร์ สาขาต่างๆ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- อาทร เขียมเงินงาม. (2544). ธุรกิจเงินกู้ในระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- อำพล เสนาณรงค์. (2541). เอกสารประกอบ การสัมมนาโครงการปราชญ์เพื่อแผ่นดินเรื่องแหล่งน้ำ
กับการเกษตรทฤษฎีใหม่ ระหว่างวันที่ 6-7 พฤศจิกายน 2541 ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการ
พลเรือน.นนทบุรี : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.
- อุทัย มุ่งกันกลาง. (2540). ขวัญและกำลังใจในการทำงานของครูวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์
กศ. ม. (วิทยาศาสตร์). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๑๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.นวมินทร์ ประชานันท์

ด้วย ดาบตำรวจคมเดช มะลิลัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๑๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.น้อย สุปิงกลัด

ด้วย คาบตำรวจคมเดช มะลิลัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ตั๋ว ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๑๒๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พ.ต.อ.ชาญชัย พงษ์พิชิตกุล

ด้วย ดาบตำรวจคมเดช มะลิสัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๑๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน สถานีตำรวจภูธรห้วยราช

ด้วย ดาบตำรวจคมเดช มะลิสัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหา ค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ ดาบตำรวจคมเดช มะลิสัย ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๑๔๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน สถานีตำรวจภูธรกระสัง

ด้วย คาบตำรวจคุมเดช มะลิลัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหา ค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีรองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาค่าครองชีพ และหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง
จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
 2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 รายรับ รายจ่าย หนี้สินและแหล่งเงินกู้ยืมของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
 - ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
 3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามผู้ศึกษารับรองว่าจะเก็บเป็นความลับและจะนำไปใช้เพื่อศึกษาวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีผลกระทบของท่านใดๆต่อผู้ตอบแบบสอบถาม แต่จะเป็นผลดีต่อสถานีตำรวจภูธรกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ และสถานีตำรวจอื่นๆทั่วประเทศ
- ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ

ร.ต.ต.คมเดช มะลิสัย

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() น้อยกว่า 30 ปี

() 31 - 40 ปี

() 41 - 50 ปี

() 51 ปี ขึ้นไป

3. อายุราชการ

() น้อยกว่า 10 ปี

() 10 - 20 ปี

() 21 - 30 ปี

() 30 ปี ขึ้นไป

4. ระดับชั้นยศ

() จ.ส.ต.

() ค.ต.

() ร.ต.ต.

() ร.ต.ท.

() ร.ต.อ.

() พ.ต.ต.

() พ.ต.ท.

() พ.ต.อ.

5. สายงานตามตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง

() งานป้องกันปราบปราม

() งานจราจร

() งานสืบสวน

() งานสอบสวน

() งานธุรการ

() ผู้บริหาร

6. ระดับการศึกษา

() มัธยมศึกษาตอนต้น

() มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

() อนุปริญญา หรือเทียบเท่า

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

7. สถานภาพการสมรส (กรณีสมรสให้ตอบในข้อ 8)

() โสด

() สมรส

() หม้าย

() หย่าร้าง

8. อาชีพของสามี/ภรรยาของท่าน

() แม่บ้านหรือพ่อบ้าน

() ค้าขาย

() รับจ้าง

() รับราชการ

() เกษตรกรรม

() อื่นๆ

9. อาชีพเสริม/ธุรกิจส่วนตัว

() ไม่มี

() มี

10. ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

- () บ้านพัก/ห้องพักตนเอง () บ้านพัก/ห้องพักทางราชการ
 () บ้านเช่า/ห้องเช่า () บ้านบิดา มารดา ญาติหรือผู้อื่น

ตอนที่ 2 รายรับ รายจ่าย หนี้สินและแหล่งกักเก็บเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงและเติมข้อมูลในช่องว่าง

1. รายรับของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เงินเดือนของท่านในปัจจุบัน

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,000 – 15,000 บาท
 () 15,001 – 20,000 บาท () มากกว่า 20,000 บาท

1.2 เงินประจำตำแหน่ง

- () มี จำนวน บาท
 () ไม่มี

1.3 เบี้ยเลี้ยงประจำเดือนของท่าน

- () ต่ำกว่า 1,000 บาท
 () 1,000 – 5,000 บาท
 () มากกว่า 5,000 บาท

1.4 รายได้เสริมต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 1,000 บาท () 1,000 – 2,000 บาท
 () 2,001 – 3,000 บาท () มากกว่า 3,000 บาท

1.5 กรณีที่มีคู่สมรส รายได้คู่สมรสต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,000 – 15,000 บาท
 () 15,001 – 20,000 บาท () 20,001 – 25,000 บาท
 () มากกว่า 25,000 บาท () ไม่มีรายได้
 () รายได้ไม่แน่นอน

1.6 มีรายรับทั้งหมดเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนท่าน

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,000 – 15,000 บาท
 () 15,001 – 20,000 บาท () 20,001 – 25,000 บาท
 () มากกว่า 25,000 บาท

1.7 เงินออมของท่านต่อเดือนหรือเงินออมของครอบครัวต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 1,000 บาท () 1,000 – 2,000 บาท
 () 2,001 – 3,000 บาท () .มากกว่า 3,000 บาท

2. รายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 ท่านมีรายจ่ายทั้งหมดต่อเดือนประมาณเท่าไร

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,000 – 15,000 บาท
() 15,001 – 20,000 บาท () มากกว่า 20,000 บาท

2.2 ท่านมีรายจ่ายในค่านิยมมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว
() ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่
() ชำระหนี้
() ค่าใช้จ่ายด้านสันตนาการและภาษีสังคม
() ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของตนเองหรือบุคคลในครอบครัว

3. หนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1 ท่านมีหนี้สินหรือไม่

- () มี () ไม่มี

3.2 ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจำนวนเท่าไร

- () ต่ำกว่า 100,000 บาท () 100,000 – 300,000 บาท
() 300,001 – 500,000 บาท () 500,001 – 700,000 บาท
() 700,001 – 1,000,000 บาท () มากกว่า 1,000,000 บาท

3.3 ท่านเป็นหนี้จากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () แหล่งเงินกู้ในระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน
() แหล่งเงินกู้นอกระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน
() แหล่งเงินกู้ในระบบและนอกระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน

3.4 วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () สร้างที่อยู่อาศัย
() ซื้อยานพาหนะหรือเครื่องอำนวยความสะดวก
() เพื่อการศึกษาของตนเองและบุคคลในครอบครัว
() ทำธุรกิจ/อาชีพเสริม
() ใช้จ่ายในครอบครัว

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของ

ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย
- 3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
- 5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
ปัญหาด้านรายรับ					
1. ความไม่เหมาะสมของเงินเดือนกับค่าครองชีพในปัจจุบัน
2. ความไม่เหมาะสมของเงินประจำตำแหน่ง
3. ความไม่เหมาะสมของระบบจัดสรรเบี้ยเลี้ยง
4. ความไม่เหมาะสมของการจัดสวัสดิการต่างๆ
5. คู่สมรสไม่มีรายได้
6. ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริมหรือธุรกิจส่วนตัว
ปัญหาด้านรายจ่าย					
7. ท่านมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ
8. มีปัญหาเศรษฐกิจและค่าครองชีพปัจจุบันทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น
9. งบประมาณทางราชการกับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ
10. ความไม่เหมาะสมของสวัสดิการต่างๆ กับค่าครองชีพในปัจจุบัน
11. รายจ่ายด้านภาษีสังคมและค่านิยมที่ไม่เหมาะสม
12. รายจ่ายด้านการะหนี้สิน

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
ปัญหาด้านหนี้ในระบบ					
13. จำนวนหนี้สินในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์และระบบธนาคาร
14. วงเงินให้กู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์หรือธนาคารพาณิชย์มีน้อย
15. โครงการเงินกู้ต่างๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์หรือธนาคารพาณิชย์มีน้อย
16. อัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์หรือธนาคารพาณิชย์มีผลต่อการก่อหนี้
17. วงเงินกู้ในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์หรือธนาคารพาณิชย์มีจำกัด
ปัญหาด้านหนี้นอกระบบ					
18. อัตราดอกเบี้ยที่สูง
19. การติดตามทวงหนี้ของเจ้าหนี้
20. อันตรายจากการข่มขู่ของเจ้าหนี้
21. รัฐไม่ดำเนินการทางกฎหมายกับหนี้นอกระบบอย่างจริงจัง

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ

คำชี้แจง ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับปัญหา

ค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจภูธรกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้*****

คมเดช มะลิถัย

ผู้วิจัย

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS-SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
E1	68.9333	168.6161	.3390	.8142
E2	68.4667	175.3609	.1837	.8195
E3	68.4667	175.4989	.1177	.8226
E4	68.7000	172.1483	.2781	.8166
E5	69.9333	154.2023	.3883	.8155
E6	69.7667	172.1851	.1460	.8244
F1	69.6667	157.5402	.4927	.8059
F2	69.0667	166.6161	.3791	.8124
F3	68.5667	177.1506	.0656	.8241
F4	68.6667	177.4023	.0759	.8229
F5	68.9667	171.9644	.2377	.8182
F6	68.7667	169.2885	.3336	.8145
G1	69.2000	162.0966	.4380	.8093
G2	70.0667	152.9609	.6254	.7981
G3	70.1667	157.9368	.5401	.8037
G4	69.7000	155.1828	.7382	.7955
G5	69.9333	151.8575	.7220	.7936
H1	69.4667	158.8782	.4560	.8081
H2	70.3667	163.8954	.3668	.8130
H3	70.6000	158.4552	.4982	.8058
H4	69.8667	159.9126	.4121	.8108

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 21

Alpha = .8196

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ร้อยตำรวจตรีคมเดช มะลิถัย
วันเดือนปีเกิด	2 ตุลาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	508 หมู่ที่ 3 ตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31000 โทรศัพท์ 081-0651530
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2530 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2534 หลักสูตรนักเรียนพลตำรวจ รุ่นที่ 43 โรงเรียนตำรวจภูธร 3 ตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2550 คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2554 หลักสูตรอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเพื่อแต่งตั้ง เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ศูนย์ฝึกอบรมค่ายรามคำแหง จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2556 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์